

α

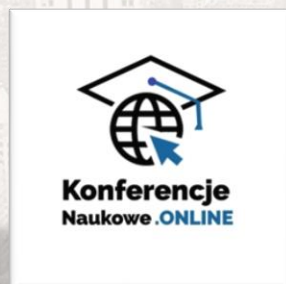
Ω

Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna
pn: "ALFA I OMEGA CZ. XVI"
Nauki Interdyscyplinarne

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW BOOK OF ABSTRACTS

Kraków 19-20 września 2024 r.

organizatorzy:

Komitet Naukowy

Prof. dr hab. inż. Czesław Nowak - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Agnieszka Piotrowska-Puchała - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Małgorzata Bogusz - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Jarosław Mikołajczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Instytut Administracyjno-Ekonomiczny

Dr Piotr Rachwał - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Piotr Prus - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Dr Lidia Jabłońska-Porzuczek - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr inż. Paweł Dziekański - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach - Wydział Prawa i Nauk Społecznych

Dr Monika Wojcieszak - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno – Społeczny

Dr inż. Anna Justyna Parzonko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr inż. Anna Sieczko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr Barbara Kielbasa - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Janicka - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Zalewska - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Dr Monika Gałczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Komitet Organizacyjny:

dr Barbara Kielbasa

dr Anna Janicka

dr Paweł Kraciński

dr Justyna Sala-Suszyńska

dr n. med. Katarzyna Pawłowicz

lek. Monika Prylińska

mgr Marcin Kożuchowski

mgr Anna Maria Bach

mgr Ewelina Litwa

mgr Natalia Skierkowska-Kruszyńska

mgr Weronika Topka

mgr Małgorzata Kwiatkowska

mgr Damian Jasiński

mgr Magdalena Słowik

mgr Michał Mrozek

Kontakt:

rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

kontakt.konferencjenaukowe@gmail.com

Więcej informacji:

www.konferencjenaukowe.com.pl

www.konferencjenaukowe.online.pl

SPIS TREŚCI

Szymon Forysiuk

Zrozumieć Transformery: Jak Sztuczna Inteligencja Przetwarza Język i Sekwencje Danych.....10

Kacper Szczepaniak

The Characteristics of Polska24 as Another Right-Wing Medium in Polish Television.....11

Bartosz Mazur

On the fence - is there somebody like a psychologist in Poland ?.....12

Bartosz Mazur

Virtual Compass of Psychology - On the map of our brains.....13

Malwina Najder, Zofia Wosik

Wpływ inicjatyw środowiskowych na konkurencyjność firm.....14

Albert Wróbel

Wielkość dzięki niemocy: wpływ ograniczeń technicznych na gry wideo.....16

Jacek Grzegorzewski, Cezary Wojciechowski

Zagrożenia viral marketingu: jak nieprzewidywalność kampanii viralowej wpływa negatywnie na przedsiębiorstwa w branży gier wideo?.....17

Zuzanna Czekala

Szczotki do włosów: jak wybrać odpowiednią? Analiza i wyniki ankiety konsumenckiej.....18

Kornelia Warkocz

Fundusze europejskie jako jedno z źródeł finansowania inwestycji gminnych.....19

Magdalena Kopyś

Poziom motywacji u uczniów szkoły branżowej w kontekście uczenia się języka angielskiego.....21

Jakub Hązła

Preferencje mieszkańców Poznania dotyczące transportu miejskiego.....22

Magdalena Kopyś

Zamówienia publiczne w kulturze – wyzwania specjalistów ds. zakupów publicznych w instytucjach kultury.....23

Karolina Wolszczak

Akcje sprzątania świata i społeczne postawy wobec ochrony środowiska.....24

Daria Rogowska

Coworking, czyli o pracy we wynajmowanej przestrzeni. W stronę zalet oraz wad.....25

Iga Rosołowska

Benefit for inability to work due to illness from health or accident insurance analysis of cases involving misuse of benefits in Poland.....26

Iga Rosołowska

Kodeks prawa rodzinnego i opiekuńczego and obiteljski zakon on domestic adoption: a comparative analysis of adoption law in poland and Croatia.....27

Iga Rosołowska

Bilateral and multilateral diplomacy: concept, specificity and contemporary challenges.....28

Gabriel Duda

Wpływ inflacji i stóp procentowych na rynki kapitałowe: Mechanizmy i konsekwencje.....29

Karol Rodoliński

Znaczenie i przyszłość polskich historycznych orderów dla społeczności studenckiej i doktoranckiej.....31

Wiktoria Tarasiewicz

Handel ludźmi na obszarze Unii Europejskiej.....32

Stanisław Schabowicz

How to translate prayers into missionary languages ?.....33

Patrycja Bartczak

Systemy transportu bliskiego i magazynowania.....34

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska

Kanony dydaktyczne według Joanny Głodkowskiej.....35

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska	
Wychowanie dzieci poprzez teksty kultury.....	36
Laura Kubiak, Martyna Gotówka, Marta Niciejewska	
Specyfika uczenia się dziecka z lekką niepełnosprawnością intelektualną – wyzwania i rozwiązania w edukacji.....	37
Patrycja Bartczak	
Znaczenie kierunku subiektywno-marginalistycznego w badaniach mikroekonomicznych.....	38
Katarzyna Krenska	
Wpływ stylów przywiązania na jakość życia w relacjach partnerskich.....	40
Patrycja Bartczak	
Innowacja marketingowa.....	41
Walter Rachwałik	
Katolicka teologia mistyczna – założenia, charakterystyka, przykłady teoretyków i współczesnego mistyka.....	43
Walter Rachwałik	
Teologia katolickich pro-społeczne fenomenów mistycznych.....	45
Walter Rachwałik	
Wybrane przesłania „Dzienniczka” Świętej z Krakowa, oraz „Świadectwa” i „Słowa Pouczenia” mistyczki ze Szczecina.....	46
Walter Rachwałik	
Teologia katolickich fenomenów mających wpływ na uświęcenie mistyka.....	47
Julia Orzechowska, Zuzanna Rabczak	
Utrata zębów przez pacjentów stomatologicznych, a ich stan psychiczny.....	48
Katarzyna Joanna Ludwiczak	
Postawy personelu szpitali wobec edukacji w zakresie robotyzacji, sztucznej inteligencji i nowoczesnych technologii w opiece nad seniorami.....	49

Aleksandra Żabińska, Katarzyna Kania

Wpływ terapii hormonalnej na wybrane parametry kardiometaboliczne u młodocianych osób transpłciowych.....50

Agata Niestępska

Mikrobiota jako kluczowy gracz w zdrowiu i chorobie.....51

Agata Niestępska

Mikroorganizmy w produkcji żywności.....52

Nikola Przespolewska

Kortyzol – kluczowy hormon stresu i jego wpływ na nasz organizm.....53

Agnieszka Grużewska

Leki przeciwkaszlowe.....54

Katarzyna Kania, Aleksandra Żabińska

Zaburzenia konwersyjne wyzwania współczesnej psychiatrii.....55

Emilia Lemkowska

Zastosowanie sztucznej inteligencji w diagnostyce medycznej: przegląd aktualnych technologii i ich przyszły potencjał.....56

Wiktoria Sysło

Po nitce do piękna - jak działają nici liftingujące.....57

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska

Typy zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych.....58

Emilia Nosal, Mateusz Roszak

Udar mózgu w przebiegu infekcji SARS-CoV-2.....59

Beata Szczawińska

Pedagogika przygody i survival-nauczanie przez doświadczanie.....60

Piotr Glinicki, Kuba Grzonka, Laura Mróz

Receptory opioidowe – formy, pochodzenie ligandów i ich zastosowanie w farmakoterapii.....61

Alicja Przybyłowicz, Sonia Kudłacik-Kramarczyk, Weronika Kieres, Anna Drabczyk, Marcel Krzan

Wosk pszczeli w farmacji naturalnej - jego rola w oleożelach terapeutycznych.....63

Katarzyna Kania, Izabella Rygula

Neurosarkoidoza- choroba o wielu twarzach.....65

Weronika Kieres, Sonia Kudłacik-Kramarczyk, Marcel Krzan

Interakcje saponiny ze związkami chemicznymi pełniącymi funkcję donorów lub akceptorów wiązań wodorowych na granicy faz woda-powietrze oraz ich wpływ na stabilność emulsji.....66

Grzegorz Gniazdek

Badania w zakresie rozwiązania problemu punktu rosy dla stacji monitorujących jakość powietrza w zakresie pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10.....67

Zuzanna Klimek

Ocena sąsiedztwa farm wiatrowych na Bałtyku.....69

Angelika Banaś

Katalityczna polimeryzacja materiałów, używanych jako nośniki związków cytotoksycznych w terapii skojarzonej glejaka wielopostaciowego.....70

Paulina Bąk-Patyna

Wpływ rodzaju kruszywa na szorstkość warstwy ścieralnej.....71

Agnieszka Michniack

Korzyści i zagrożenia wdrożenia RFID w przedsiębiorstwach produkcyjnych.....72

Weronika Sobień

Analiza zredukowanego problemu trzech ciał w ujęciu geometrii symplektycznej i jego implementacja w języku Python.....73

Natalia Bzik

Ochrona przyrody w planowaniu przestrzennym i procesie budowlanym.....74

Michał Golik

Przyszłość motoryzacji – samochody autonomiczne: Analiza postaw i oczekiwań respondentów.....75

Maciej Krasowski, Przemysław Buczyński

Charakterystyka wytrzymałości na pośrednie rozciąganie (ITS) betonu asfaltowego z emulsją asfaltową (ACBE).....76

Tomasz Gliński

Wpływ dodatku regranulatu na barwę folii LDPE – analiza porównawcza.....77

Kacper Bojanowski

Zrozumieć Transformery: Jak Sztuczna Inteligencja Przetwarza Język i Sekwencje Danych.....78

Szymon Forysiuk, Politechnika Warszawska

Skalowalne architektury w analizie i przetwarzaniu zbiorów danych

Big Data to pojęcie odnoszące się do ogromnych zbiorów danych, charakteryzujących się specyficznymi cechami, które zostaną omówione w tej pracy. Istotnym narzędziem do przetwarzania takich danych jest Apache Spark, który wyróżnia się swoją efektywnością i skalowalnością. Na zakończenie zostanie zaprezentowany podstawowy przykład wykorzystania PySparka do analizy danych, który ukaże praktyczne zastosowanie omawianych technologii.

Kacper Szczepaniak, Uniwersytet Łódzki

The Characteristics of Polska24 as Another Right-Wing Medium in Polish Television

In my presentation, I will discuss the characteristics of the Polska24 station as another right-wing medium in Polish television. I will focus on its history, introducing the key figures responsible for the development of the station, and I will also cover the programming schedule and how the narrative is constructed. I will provide examples of controversial news tickers and present the politicians and experts who most frequently appear on the station's programs. The goal of the presentation is to analyze the role of Polska24 in Polish media discourse and its impact on political polarization.

Bartosz Mazur, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

On the fence - is there somebody like a psychologist in Poland?

Plenty of fields of our life are regulated by law. This organizes and sets a way of working in different spheres. Together with the continuing process of creating new rules, some of them also entered the psychological discipline. This abstract brings up the issue of legislation impact on the psychology profession in Poland. I highlight the significant role of key documents such as the Code of Ethics for Psychologists, the Standards for Psychological Diagnosis and the involvement of the Polish Psychological Association (PTP). Despite the existence of these acts, Polish psychologists are still awaiting the law governing that profession. For several years we could observe ongoing efforts to introduce the already prepared draft of the Act on Psychologist Profession. The lack of this paper creates several challenges, just to mention ambiguity in qualifications, responsibilities and conflicts of interests. This status quo may result in compromising the protection of clients rights and the integrity of the profession. I elaborate on the process of implementing new law examining the obstacles that have suspended its progress containing troubles in reaching a consensus among stakeholders and the legal as well as administrative barriers. This analysis emphasizes the importance of finalizing this law implementation process. It shows that set standards truly impact the psychological services quality and enhance the level of social trust.

Keywords: human rights, administration, law, psychology, ethics, legislation

Bartosz Mazur, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Virtual Compass of Psychology - On the map of our brains

This presentation brings up the issue of technological development creating new needs for today's world, especially in the mental health sphere. I consider technological development as a serious factor that impacts our behavior, lifestyle and worldview forcing us to rethink ways of helping people. I describe an innovative system, which is Brain-Computer Interface (BCI). The method transforms the brain bioelectrical signals into digital form readable for the computer applications or devices in order to eventually convert them into messages for the external environment. Nowadays, BCI solutions are being used not only for therapeutic purposes, enabling people with serious neurological conditions (e.g. spinal cord vulnus, paralysis to varying degrees or Locked-In Syndrome - LIS) to communicate with the outside world, but also to make one's life more convenient in the name of progression and keeping up with the times. Furthermore, I deliberate on the issue of the already known language-driven model - ChatGPT, which is being adopted not only for generating answers to general questions but also for gaining psychotherapeutic advice, conversation or even psychotherapy. The quality and potential psychological consequences of such service should be considered thoroughly. This phenomenon may lead to unpredicted results. With reference to the potential of Conversational Artificial Intelligence (CAI), many questions have appeared. I present reflections about the advantages and possible dangers of such modern tools incorporation. Moral and ethical controversies, among which we may list e.g. free will, the aspect of personal identity preservation, privacy, are arising over the usage of such inventions. I propose that placing boundaries between the benefits of technology and the risks of its misuse in the context of psychological assistance may be advisable. I feel that further research on ethics and safety in such innovations should be carried out.

Key words: brain-computer interface, artificial intelligence, bioethical issues, ChatGPT, digital technologies, psychology

Malwina Najder, Zofia Wosik, Politechnika Łódzka

Wpływ inicjatyw środowiskowych na konkurencyjność firm

Artykuł podejmuje temat wpływu inicjatyw proekologicznych na konkurencyjność współczesnych przedsiębiorstw, analizując zarówno literaturę przedmiotu, jak i wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród konsumentów. W dynamicznie zmieniającym się otoczeniu rynkowym coraz większą rolę odgrywają działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, które stają się istotnym elementem strategii zarządzania firmami. W obliczu globalnych wyzwań, takich jak zmiany klimatyczne i ograniczone zasoby naturalne, przedsiębiorstwa są zmuszone nie tylko do adaptacji, ale również do aktywnego angażowania się w działania na rzecz ochrony środowiska.

Główne pytanie badawcze postawione w artykule brzmi: czy i w jaki sposób inicjatywy ekologiczne wpływają na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw? Hipoteza zakłada, że firmy aktywnie angażujące się w proekologiczne działania zyskują trwałą przewagę konkurencyjną, wynikającą z pozytywnego wizerunku, zwiększonej lojalności klientów oraz zdolności do przyciągania nowych nabywców. Dodatkowo, takie inicjatywy mogą prowadzić do innowacyjnych rozwiązań, które zwiększają efektywność operacyjną oraz pozwalają na optymalizację kosztów.

Badania ankietowe, na których opiera się analiza, zostały przeprowadzone wśród szerokiego grona konsumentów, co pozwoliło na uzyskanie pełnego obrazu ich postaw wobec działań ekologicznych przedsiębiorstw. Wyniki wskazują, że większość respondentów postrzega inicjatywy proekologiczne jako istotny czynnik wpływający na decyzje zakupowe. Ponad 70% ankietowanych uznało, że działania na rzecz ochrony środowiska są ważne lub bardzo ważne, co pokazuje rosnącą świadomość konsumentów w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Co więcej, wyniki badania potwierdzają, że firmy zaangażowane w działania ekologiczne są postrzegane jako bardziej godne zaufania oraz innowacyjne. Respondenci wskazywali, że proekologiczne podejście przedsiębiorstw ma realny wpływ na ich wybory zakupowe, co przekłada się na lojalność wobec marek oraz długotrwałe relacje z klientami. Wzrasta także znaczenie transparentnej komunikacji, ponieważ konsumenci oczekują od firm nie tylko deklaracji, ale również konkretnych dowodów na realizację inicjatyw ekologicznych.

Inicjatywy proekologiczne mają również wpływ na konkurencyjność firm w kontekście kosztowym. Choć początkowe wdrożenie działań ekologicznych może wiązać się z dodatkowymi kosztami, w dłuższej perspektywie pozwalają one na redukcję wydatków operacyjnych, np. poprzez oszczędności surowców i energii. Jednocześnie firmy angażujące się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju lepiej radzą sobie w obliczu kryzysów rynkowych i mogą szybciej adaptować się do zmieniających się regulacji prawnych.

Albert Wróbel

Wielkość dzięki niemocy: wpływ ograniczeń technicznych na gry wideo

Ograniczenia techniczne i/lub technologiczne mają znaczący wpływ na końcowy kształt gier wideo. Na pierwszy rzut oka może wydawać się, że problemy, które stoją na drodze deweloperów, prowadzą do gorszej jakości produktu. Okazuje się jednak, że za sprawą niektórych limitów, wybrane gry mogły zyskać w oczach odbiorców. Celem niniejszego artykułu jest przytoczenie wyselekcjonowanych ograniczeń technicznych, które można uznać za korzystne. W badaniu przytoczono pięć głównych przykładów bazujących na grach *Hitman: Codename 47* [2000], *Silent Hill* [1999], *Metal Gear* [1987], *Space Invaders* [1978] oraz postaci Mario, pojawiającej się w różnych tytułach. Odniesiono się również m.in. do *Mass Effect* [2007], *Resident Evil* [1996] oraz *Grand Theft Auto IV* [2008] – gier, które pozwoliły głębiej przeanalizować temat artykułu. Wnioski wskazują, że ograniczenia techniczne i/lub technologiczne mogą skutkować elementami uznawanymi za zaletę, chociaż nie każde rozwiązanie twórców pracujących nad elektroniczną rozrywką spotyka się z uznaniem wszystkich odbiorców. Ponadto niektóre decyzje, które zdają się wynikać z ograniczeń, zostały podjęte z innych powodów. Niemniej w ogólnym rozrachunku przeszkody podczas tworzenia gier wideo pokazują, że kluczowa dla powstania dobrej produkcji nie jest wyłącznie rozwijająca się technologia, a odpowiednie podejście deweloperów. Konkluzję potwierdza m.in. zestawienie gry *Batman: Arkham Asylum* [2009] oraz *Suicide Squad: Kill the Justice League* [2024] – mimo kilku lat różnicy, to starsza z wymienionych pozycji okazuje się posiadać znacznie lepsze oceny.

Słowa kluczowe: Ograniczenia w grach, ograniczenia techniczne w grach wideo, ograniczenia technologiczne w grach wideo, limity techniczne w grach, gry wideo, pozytywny wpływ ograniczeń technicznych w grach wideo

Jacek Grzegorzewski, Cezary Wojciechowski, Uniwersytet Łódzki

Zagrożenia viral marketingu: jak nieprzewidywalność kampanii viralowej wpływa negatywnie na przedsiębiorstwa w branży gier wideo?

Niniejszy artykuł skupia się na omówieniu zagrożeń, które niesie ze sobą wykorzystanie viral marketingu, na podstawie szczegółowej analizy przypadku producenta z branży gier wideo FNTASTIC i jego gry "The Day Before". Uwaga sporej części artykułu skupiona jest na potencjalnym ryzyku wynikającym z nadmiernie rozprzestrzeniających się kampanii marketingowych, które przyciągają uwagę ogromnej liczby odbiorców, często przewyższając fizyczne możliwości przedsiębiorstwa do spełnienia oczekiwań konsumentów. Pomimo wielu zalet viral marketingu, takich jak szeroki zasięg oddziaływania czy szybkość rozprzestrzeniania się informacji o reklamowanym produkcie, prowadzić może też on do wielu poważnych dla przedsiębiorstwa problemów.

W artykule zostały również przedstawione różnice między reklamami viralowymi, a tradycyjnymi kampaniami promocyjnymi, wskazując na kluczowe różnice w kosztach, przewidywalności oraz możliwości kontroli nad przekazem. Reklama viralowa, choć może wydawać się bardzo korzystna z racji niższych kosztów i większego zasięgu, niesie ze sobą znacznie większe ryzyko utraty kontroli nad rozprzestrzenianiem się reklamy, szczególnie, gdy producenci nie są przygotowani na taką sytuację. Z tego powodu kluczowe jest zbadanie rynku i skrupulatne zaplanowanie kampanii reklamowej.

Rozważania wysuwające się z artykułu są szczególnie istotne w kontekście branży gier wideo, gdzie oczekiwania konsumentów są wyjątkowo wysokie, a viral marketing odgrywa szczególne znaczenie w przypadku promocji produktów o innowacyjnym charakterze.

Zuzanna Czekala

Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Szczotki do włosów: jak wybrać odpowiednią? Analiza i wyniki ankiety konsumenckiej

Szczotka do włosów, choć często niedoceniana i traktowana jako proste narzędzie codziennego użytku, pełni niezwykle istotną rolę w utrzymaniu zdrowia i kondycji włosów. Właściwy jej dobór może nie tylko ułatwić rozczesywanie, ale również zapobiegać uszkodzeniom takim jak łamliwość, wyrywanie czy elektryzowanie włosów. Każdy typ włosów wymaga innego podejścia – grube, cienkie, kręcone czy proste włosy potrzebują innego rodzaju narzędzia, aby były odpowiednio pielęgnowane. Odpowiednia szczotka wspiera zdrowie włosów i poprawia ich wygląd, podczas gdy źle dobrana może prowadzić do długotrwałych problemów, osłabiając strukturę włosów i negatywnie wpływając na ich ogólną kondycję.

Badanie zostało przeprowadzone za pomocą internetowej ankiety, która składała się z 16 pytań. Wzięło w niej udział 70 respondentów, z czego ponad 90% uczestników badania to kobiety. Celem ankiety było zbadanie, jak użytkownicy oceniają znaczenie szczotek do włosów oraz jakie mają doświadczenia związane z ich codziennym stosowaniem. Uzyskane wyniki dostarczają cennych informacji na temat preferencji konsumentów oraz kryteriów, które są dla nich najważniejsze przy wyborze narzędzi do pielęgnacji włosów. Różnorodność popularnych typów szczotek, od tych z plastikowymi igłami po szczotki z naturalnym włosiem, odzwierciedla zróżnicowane potrzeby użytkowników, wynikające z ich indywidualnych cech włosów i stylu pielęgnacji.

Prezentacja oparta na wynikach badania pokazuje, jak istotny jest świadomy wybór szczotki, dopasowanej do indywidualnych potrzeb. Badanie pozwala lepiej zrozumieć potrzeby konsumentów, podkreślając, jak kluczowe jest dobranie narzędzia, które zminimalizuje ryzyko uszkodzeń i poprawi jakość codziennej stylizacji.

Kornelia Warkocz

Fundusze europejskie jako jedno z źródeł finansowania inwestycji gminnych

Artykuł ukazuje temat roli funduszy europejskich jako kluczowego narzędzia wspierającego rozwój lokalny, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu terytorialnego, takich jak gminy. Wstępne rozważania skupiają się na charakterystyce gminy jako podstawowej jednostki samorządu terytorialnego, jej strukturze oraz zadaniach, które pełni na rzecz lokalnej społeczności. Omówiono znaczenie funduszy europejskich w kontekście finansowania inwestycji gminnych, które często przekraczają możliwości budżetowe samych gmin. W artykule szczegółowo przedstawiono różne rodzaje funduszy europejskich, jak np. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, podkreślając ich rolę w realizacji inwestycji infrastrukturalnych, społecznych i gospodarczych.

W dalszej części artykułu omówiono proces pozyskiwania funduszy europejskich przez gminy, który obejmuje etapy planowania i przygotowania projektu, aplikowania o środki, realizacji projektu oraz jego monitorowania i rozliczania. Zwrócono uwagę na liczne wyzwania związane z aplikowaniem o fundusze unijne, takie jak skomplikowane procedury biurokratyczne, wymogi formalne, konieczność zapewnienia współfinansowania oraz krótkie terminy realizacji projektów. Podkreślono również, że pomimo trudności, fundusze europejskie stanowią nieocenione wsparcie dla gmin, umożliwiając realizację projektów, które w przeciwnym razie mogłyby pozostać poza zasięgiem lokalnych budżetów. Ukazane zostały korzyści, jakie przynoszą fundusze europejskie mieszkańcom gmin, zarówno w wymiarze materialnym, jak i społecznym. Poprawa infrastruktury, rozwój edukacji, ochrona środowiska oraz wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw to tylko niektóre z działań, które przyczyniają się do podniesienia jakości życia w społecznościach lokalnych. Zwrócono również uwagę na znaczenie współpracy między gminami oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w realizacji większych projektów, które mogą mieć istotny wpływ na rozwój regionalny.

Podkreślono, że aby w pełni wykorzystać potencjał funduszy europejskich, gminy muszą nie tylko posiadać odpowiednie zasoby kadrowe i wiedzę, ale także angażować się w długoterminowe planowanie strategiczne. Skuteczne zarządzanie projektami finansowanymi z funduszy unijnych wymaga od gmin wysokiego poziomu profesjonalizmu oraz umiejętności adaptacji do zmieniających się wyzwań. Przez to, fundusze europejskie

pozostają nie tylko narzędziem finansowym, ale również motorem napędzającym rozwój i innowacje na poziomie lokalnym.

mgr Magdalena Kopyś, Uniwersytet WSB MERITO

Poziom motywacji u uczniów szkoły branżowej w kontekście uczenia się języka angielskiego

Autorka badania, która jest również nauczycielką języka angielskiego, która prowadzi zajęcia między innymi w Szkole Branżowej I Stopnia postanowiła zbadać, jaki jest poziom motywacji u uczniów tej szkoły do nauki języka hiszpańskiego oraz jakie są jej źródła.

W tym celu zebrała grupę badawczą składającą się ze 132 uczniów (6 klas) w wieku od 15 do 17 lat. Wszyscy uczniowie byli nauczani przez tę samą nauczycielkę, która jest również autorką badania.

Narzędziem badawczym był kwestionariusz oparty na kwestionariuszu Dörnyei'a, Ushiody z roku 2021, zaprezentowanym w książce „Teaching and Researching motivation”. Kwestionariusz składał się ze zdań, do których uczniowie musieli ustosunkować się przy pomocy pięciopunktowej skali Likerta. Stwierdzenia były podzielone na stwierdzenia dotyczące motywacji wewnętrznej oraz zewnętrznej. Jak wykazały badania, u uczniów dominuje motywacja wewnętrzna, w porównaniu do motywacji zewnętrznej, jednakże większość uczniów nie jest zmotywowana do nauki języka angielskiego.

Jakub Hązła, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Preferencje mieszkańców Poznania dotyczące transportu miejskiego

Badanie rynkowe jest definiowane jako celowe i obiektywne gromadzenie, przetwarzanie i analiza danych niezbędnych do podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie. Do celów, dla których przedsiębiorstwa przeprowadzają badania rynkowe, należą: planowanie długookresowe, minimalizacja ryzyka, a także uzyskiwanie informacji potrzebnych do opracowywania odpowiednich strategii. Firmy dążą do pozyskiwania potrzebnych im informacji na temat rynku, otoczenia oraz produktów. Celem tego referatu jest prezentacja wyników przeprowadzonego wśród mieszkańców Poznania badania marketingowego dotyczącego rynku usług z zakresu transportu osobowego w tym mieście. Przeprowadzono je w celach naukowych metodą badania ankietowego na grupie 36 respondentów. Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu zostały wykorzystane do zobrazowania preferencji w zakresie środków transportu tej grupy mieszkańców Poznania. Środkiem transportu podawanym przez największą liczbę respondentów jako używany najczęściej w celu dojazdu do pracy lub szkoły był tramwaj. Częstotliwość kursów oraz czas podróży były dwoma najczęściej wybieranymi przez uczestników badania odpowiedziami na pytanie o najważniejsze cechy środka transportu miejskiego. Większość respondentów zadeklarowała zadowolenie z funkcjonowania systemu komunikacji miejskiej w Poznaniu. Wśród słabych stron systemu transportu miejskiego wymienione zostały między innymi zbyt niska częstotliwość kursów pojazdów komunikacji miejskiej oraz niewystarczająca ilość miejsc parkingowych. Większa część badanych zgodziła się ze stwierdzeniem, że obniżenie cen biletów komunikacji miejskiej w Poznaniu byłoby korzystne dla mieszkańców tego miasta. Grupy respondentów, które określiły korzystność potencjalnego wprowadzenia metro w Poznaniu pozytywnie i negatywnie liczyły równą liczbę osób.

mgr Magdalena Kopyś, Uniwersytet MERITO WSB, Dawniej Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Ekonomiczny w Szczecinie

Zamówienia publiczne w kulturze – wyzwania specjalistów ds. zakupów publicznych w instytucjach kultury

Celem artykułu jest omówienie problematyki związanej z zamówieniami publicznymi w świetle ustawy Prawo Zamówień Publicznych. W szczególności analizie poddane zadania specjalisty ds. zamówień publicznych, jak i samo zagadnienie zamówienia publicznego. Podstawowe pytanie, jakie przyświeca podjętym tu rozważaniom, odnosi się do pracy na stanowisku specjalisty ds. zamówień publicznych w sferze kultury: kim jest i jakie są jego obowiązki? Całość rozważań osadzona została w ramach teoretycznych, której jednym z głównych zadań jest przedstawienie powagi zawodu na tym stanowisku, jak również przedstawienie samo w sobie zamówień publicznych, oraz etapów jego przygotowania i realizacji. Pracy przyświeca jedna myśl: zamówienia publiczne są tak złożone, że potrzebna jest kompetentna osoba do pokierowania całym procederem zamówienia. W artykule został przytoczony przykład własny, na podstawie własnych obserwacji z pracy na tym stanowisku.

Karolina Wolszczak

Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Akcje sprzątania świata i społeczne postawy wobec ochrony środowiska

W dobie, gdy zmiany klimatyczne i degradacja środowiska naturalnego stają się coraz bardziej odczuwalne, świadomość ekologiczna i aktywne działania na rzecz ochrony naszej planety nabierają wyjątkowego znaczenia. Współczesny świat staje przed licznymi wyzwaniami ekologicznymi: zanieczyszczenie wód i powietrza, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych oraz ogromne ilości odpadów. W odpowiedzi na te problemy pojawiają się różnorodne inicjatywy mające na celu sprzątanie i ochronę środowiska. Jednym z najbardziej znanych i rozpoznawalnych działań są Akcje Sprzątania Świata. Sprzątanie świata to globalna akcja mająca na celu zwiększenie świadomości ekologicznej oraz promowanie działań na rzecz ochrony środowiska. Zainicjowana w Australii. Głównym celem Akcji Sprzątania Świata jest usuwanie odpadów i śmieci z przestrzeni publicznych, aby poprawić estetykę i zdrowie ekosystemów. W ramach niniejszej pracy dokonano oceny postrzegania takich akcji wśród ankietowanych. Wykorzystano kwestionariusz osobowy udostępniony online. Pytania obejmowały tematykę z zakresu skuteczności, celu akcji sprzątania świata, oraz zmiany naszych nawyków dzięki nim. Wyniki przedstawiono w formie wykresów. Badanie wskazało na rosnącą świadomość ekologiczną wśród badanych, którzy regularnie biorą udział w takich akcjach. Choć większość badanych uważa, że Akcje Sprzątania Świata są pomocne w ochronie środowiska, to jednak zauważają ich ograniczoną skuteczność. Akcje Sprzątania Świata są ważnym narzędziem w walce z zanieczyszczeniem środowiska, ale wymagają ciągłego wsparcia, aby osiągnąć jeszcze większą skuteczność i zaangażowanie społeczne.

Rogowska Daria

Coworking, czyli o pracy we wynajmowanej przestrzeni. W stronę zalet oraz wad

W pierwszej części prezentacji zaprezentowane zostanie pojęcie coworkingu, a także jego zarys historyczny. Przybliżone zostanie również jakie grupy zawodowe wybierają to miejsce pracy. W drugiej części wystąpienia przedstawiona będzie strefa coworkingowa w aspekcie określenia potrzeb pracownika. Następnie zaprezentowane zostaną wady i zalety tego rodzaju pracy, a także jego aspekt finansowy. Wyjaśnione zostanie pojęcie wspólnoty coworkingowej, a także stref coworkingowych i ich design oraz podsumowanie zaprezentowanej tematyki.

Cel wystąpienie stanowi przybliżenie wad i zalet coworkingu oraz wybranych kwestii dotyczących zjawiska.

Słowa kluczowe: coworking, aktywność zawodowa, przestrzeń biurowa

Iga Rosołowska, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Prawa, Studenckie Koło Filozofii
Prawa

Benefit for inability to work due to illness from health or accident insurance analysis of cases involving misuse of benefits in Poland

This study examines the misuse of incapacity for work benefits from health or accident insurance in Poland, focusing on cases where beneficiaries engage in paid work or misuse sick leave contrary to the purpose of the leave. Health insurance systems are crucial in modern societies, aiming to provide access to medical care and financial support for individuals unable to work due to illness or accident. The research analyzes the general principles and functions of health insurance systems and the importance of effective financial and medical support for those unable to work.

The methodology employed in this study includes a comprehensive review of relevant Polish laws and regulations, such as the Act of October 13, 1998, on the Social Insurance System, the Act of August 27, 2004, on Health Care Services Financed from Public Funds, and the Act of December 20, 1990, on Social Insurance. Additionally, case studies are used to illustrate specific instances of misuse, such as the example of a construction worker who violated medical advice during sick leave, leading to legal and ethical implications.

The analysis reveals that misuse of sick leave and incapacity benefits has significant legal, social, and ethical consequences. Legally, such actions can result in the loss of compensation and potential imprisonment under the Penal Code. Socially, misuse undermines public trust in the health insurance system and contributes to social inequalities. Ethically, it raises questions about fairness and the integrity of the system.

The study highlights the importance of honesty in using public health benefits, which is fundamental to the common good and equal access to healthcare for all citizens. It emphasizes the need for careful analysis of individual cases, considering the context and circumstances that may influence decisions to work while receiving benefits. The research concludes that the effective functioning of the health insurance system requires cooperation from citizens, compliance with the law, and adherence to ethical principles. Only then can the system fulfill its role in providing financial support and ensuring equal access to healthcare for all its participants.

Iga Rosołowska, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Prawa, Studenckie Koło Filozofii
Prawa

Kodeks prawa rodzinnego i opiekuńczego and obiteljski zakon on domestic adoption: a comparative analysis of adoption law in poland and croatia

Adoption plays a crucial role in child welfare systems, establishing a legal parent-child relationship between individuals who are not biologically related. This article provides a comparative analysis of adoption laws in Poland and Croatia, highlighting differences and similarities in procedures, candidate qualifications, and forms of adoption (full, incomplete, and total). The primary legal frameworks are the Family and Guardianship Code in Poland and the Family Act (Obiteljski Zakon) in Croatia, both of which regulate the adoption process with a focus on the child's best interests. In Poland, both married couples and single individuals can adopt, while in Croatia, married couples are given preference. Both systems require candidates to meet strict criteria, including legal capacity, financial stability, and emotional readiness, which are assessed by institutions such as adoption centers in Poland and Social Welfare Centers in Croatia.

The research methodology is based on a comparative legal analysis, drawing on a review of scientific literature and legal documents from both countries. Case studies were also employed to better understand the practical aspects of adoption systems. The analysis reveals key differences, such as preferences regarding the marital status of adopters, as well as similarities in the shared goal of providing children with stable developmental conditions. The findings may serve as a basis for evaluating the effectiveness of existing legal solutions and identifying potential areas for improving adoption procedures, with a focus on protecting the child's interests and the role of adoptive families.

Iga Rosołowska, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Prawa, Studenckie Koło Filozofii
Prawa

Bilateral and multilateral diplomacy: concept, specificity and contemporary challenges

Diplomacy, as a key element of international relations, serves as a tool for communication between states, supporting the implementation of foreign policy and maintaining peace. This article focuses on the analysis of two fundamental forms of diplomacy: bilateral and multilateral diplomacy. Bilateral diplomacy, which centers on relations between two states, forms the basis for international cooperation. On the other hand, multilateral diplomacy involves multiple states and international organizations, providing a platform for negotiations and addressing global challenges.

The evolution of these forms of diplomacy demonstrates the importance of flexible adaptation to changing international realities. Bilateral diplomacy, originating from simple diplomatic missions, has transformed into a complex system of permanent missions that ensure lasting relations between states. Multilateral diplomacy, which developed since the Congress of Vienna in 1815, has played a crucial role in the creation of international organizations such as the League of Nations and the United Nations, which aim for global cooperation on multiple fronts.

The article employs a comparative analysis method to present the differences and similarities between bilateral and multilateral diplomacy. The analysis of the evolution of both forms of diplomacy is based on a review of scholarly literature and legal acts, such as the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations. Case studies of contemporary diplomatic activities are also conducted to illustrate how diplomacy adapts to new challenges on the international stage, such as globalization, climate change, and cybersecurity.

The article argues that both bilateral and multilateral diplomacy are essential tools of modern foreign policy. Understanding them is crucial for any scholar of international relations, as without knowledge of these basic forms of diplomacy, it is difficult to fully grasp the complex web of global interactions.

Gabriel Duda

Wpływ inflacji i stóp procentowych na rynki kapitałowe: Mechanizmy i konsekwencje

Inflacja i stopy procentowe są kluczowymi czynnikami kształtującymi funkcjonowanie gospodarki i rynków kapitałowych. Ich wzajemne oddziaływanie oraz wpływ na akcje, obligacje, waluty i kredyty ma istotne znaczenie dla inwestorów, decydentów gospodarczych i analityków finansowych. Niniejsza prezentacja ma na celu omówienie mechanizmów powstawania inflacji, roli banków centralnych oraz wpływu inflacji i stóp procentowych na różne segmenty rynków finansowych, dostarczając kompleksowego obrazu ich wzajemnych zależności.

Na początek przedstawiono krótkie wprowadzenie do definicji inflacji i stóp procentowych, a także ich znaczenia w kontekście makroekonomicznym. Inflacja to proces wzrostu ogólnego poziomu cen w gospodarce, mierzonego za pomocą wskaźników takich jak CPI (Consumer Price Index) lub PPI (Producer Price Index). Inflacja odzwierciedla zmiany siły nabywczej pieniądza i może być wynikiem różnych czynników, takich jak popyt konsumencki, koszty produkcji czy czynniki globalne. Stopy procentowe, ustalane przez banki centralne, takie jak FED (Rezerwa Federalna) czy EBC (Europejski Bank Centralny), wpływają na koszt pieniądza i dostępność kredytu. Wzrost lub spadek stóp procentowych ma bezpośredni wpływ na gospodarkę poprzez regulację poziomu inflacji oraz dynamiki inwestycji i konsumpcji.

Kolejną kwestią poruszoną w prezentacji są mechanizmy powstawania inflacji, które można podzielić na inflację popytową i kosztową. Inflacja popytowa występuje, gdy popyt na dobra i usługi przewyższa ich podaż, co prowadzi do wzrostu cen. Jest to charakterystyczne dla okresów dynamicznego wzrostu gospodarczego, kiedy konsumpcja rośnie szybciej niż możliwości produkcyjne. Z drugiej strony, inflacja kosztowa powstaje w wyniku wzrostu kosztów produkcji, takich jak ceny surowców, energii czy wynagrodzeń. Wzrost kosztów produkcji zmusza przedsiębiorstwa do podnoszenia cen, co prowadzi do inflacji. Dodatkowo, globalne czynniki, takie jak kryzysy geopolityczne, pandemie czy zakłócenia w łańcuchach dostaw, mogą wywierać presję inflacyjną na gospodarkę na całym świecie.

Następnie omówiona została rola banków centralnych, które mają za zadanie stabilizowanie gospodarki i kontrolowanie poziomu inflacji. Polityka monetarna prowadzona

przez banki centralne opiera się na narzędziach takich jak stopy procentowe, operacje otwartego rynku oraz rezerwy obowiązkowe. Banki centralne podnoszą stopy procentowe, aby zwalczać wysoką inflację, zmniejszając popyt na kredyt i spowalniając wydatki konsumentów oraz inwestycje firm. Z kolei obniżenie stóp procentowych stymuluje wzrost gospodarczy, ponieważ tańszy kredyt sprzyja większym wydatkom i inwestycjom. Jednakże, nadmierne obniżenie stóp procentowych może prowadzić do ryzyka powstawania „baniak spekulacyjnych” na rynkach finansowych, gdy inwestorzy nadmiernie poszukują wyższych zwrotów.

W kontekście wpływu inflacji na rynki kapitałowe, inflacja oddziałuje na różne klasy aktywów w różnorodny sposób. Akcje mogą tracić na wartości, gdy inflacja prowadzi do wzrostu kosztów operacyjnych przedsiębiorstw, co obniża ich marże zysku. Jednakże, niektóre sektory, takie jak dobra luksusowe, mogą zyskiwać w okresach inflacyjnych, ponieważ ich klienci są mniej wrażliwi na zmiany cen. Obligacje o stałym oprocentowaniu tracą na wartości, ponieważ wysoka inflacja zmniejsza realną wartość przyszłych płatności kuponowych. Z kolei waluty mogą osłabiać się w okresach wysokiej inflacji, ponieważ inwestorzy przenoszą kapitał do krajów o stabilniejszych wskaźnikach inflacyjnych.

Stopy procentowe mają bezpośredni wpływ na rynki kapitałowe. Podwyżka stóp procentowych zwiększa koszt kredytów hipotecznych, konsumpcyjnych oraz firmowych, co może ograniczać wydatki i inwestycje, a tym samym spowalniać wzrost gospodarczy. Z drugiej strony, obniżenie stóp procentowych pobudza konsumpcję i inwestycje, co często prowadzi do wzrostu cen akcji i obligacji. Niemniej jednak, długotrwałe niskie stopy procentowe mogą prowadzić do nadmiernej spekulacji i wzrostu ryzyka na rynkach finansowych.

Inflacja i stopy procentowe mają złożony wpływ na rynki kapitałowe, oddziałując na różne segmenty aktywów finansowych. Zrozumienie mechanizmów inflacyjnych oraz polityki monetarnej banków centralnych jest kluczowe dla skutecznego zarządzania inwestycjami oraz oceny ryzyka na dynamicznie zmieniających się rynkach finansowych. Monitoring inflacji oraz działań banków centralnych stanowi istotny element strategii inwestycyjnych w każdym portfelu inwestycyjnym.

Karol Rodoliński, Uniwersytet Wrocławski

Znaczenie i przyszłość polskich historycznych orderów dla społeczności studenckiej i doktoranckiej

Referat i prezentacja przedstawiają wyniki ogólnopolskiego badania „Znaczenie i przyszłość polskich historycznych orderów dla społeczności studenckiej i doktoranckiej”. Badanie analizuje znaczenie i percepcję polskich historycznych orderów, takich jak Order Orła Białego, Order Virtuti Militari, Order Odrodzenia Polski i Order Świętego Stanisława, wśród społeczności studenckiej i doktoranckiej. Ordery te, będące nośnikami bogatej historii i tradycji narodowej, mają niemałe znaczenie dla budowania tożsamości narodowej.

Badanie przeprowadzone wśród studentów i doktorantów na różnych kierunkach studiów i w różnych lokalizacjach geograficznych ujawnia znaczące różnice w znajomości i postrzeganiu orderów. Młodzież z mniejszych miejscowości oraz studenci kierunków technicznych wykazują niższą znajomość i zainteresowanie historycznymi orderami w porównaniu do studentów nauk humanistycznych i społecznych z większych miast. Zauważalne jest odmienne postrzeganie promocji orderów w przestrzeni publicznej, kultury osobistej osób odznaczonych i konieczności zmian w edukacji i systemie prawnym.

Wyniki badania wskazują na potrzebę zaktualizowania podejścia do edukacji historycznej i promocji symboli narodowych. Istnieje wyraźna potrzeba dostosowania programów edukacyjnych, aby zwiększyć widoczność i zrozumienie historycznych orderów. Dodatkowo, sugeruje się wprowadzenie nazw miejsc publicznych oraz tworzenie murali patriotycznych, które mogą przypominać społeczeństwu o historycznym dziedzictwie i wartościach, jakie niosą ze sobą odznaczenia.

Badanie podkreśla również znaczenie reinterpretacji orderów w kontekście współczesnych realiów, aby mogły one skuteczniej współczesnym Polakom, szczególnie młodszymi pokoleniami. Zmiana w sposobie prezentowania i nauczania o orderach ma na celu budowanie spójnej tożsamości narodowej, wzmocnienie wartości patriotycznych i zachowanie dziedzictwa narodowego w obliczu globalizacji i zmieniających się realiów społecznych.

Wiktoria Tarasiewicz, Uniwersytet w Białymstoku

Handel ludźmi na obszarze Unii Europejskiej

Handel ludźmi jest jednym z najpoważniejszych przestępstw przeciwko godności i wolności człowieka, które nadal występuje na terenie Unii Europejskiej. Aby skutecznie przeciwdziałać temu zjawisku, konieczne jest zrozumienie jego charakteru oraz mechanizmów, które go napędzają. W artykule przedstawione zostaną omówione wyzwania związane z transgraniczną współpracą służb i organów ścigania w walce z handlem ludźmi oraz znamiona przestępstwa handlu ludźmi, ze szczególnym uwzględnieniem jego form, takich jak praca przymusowa, wykorzystywanie seksualne oraz inne sposoby eksploatacji ofiar. Analiza zostanie oparta na danych statystycznych pochodzących z wybranych państw członkowskich UE, takich jak m.in. Niemcy, Hiszpania i Polska, co pozwoli na ukazanie różnic i podobieństw w skali tego przestępstwa oraz skuteczności działań prewencyjnych w tych krajach.

Stanisław Schabowicz, Uniwersytet im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Teologii

How to translate prayers into missionary languages ?

Prayer is a conversation with God. In every language and region, there are different understandings of certain words, which can lead to confusion. The translation of prayers raises fundamental questions. For example, can the form be detached from its meaning? Can the meaning be expressed in words that are different from the original? Does the term only make sense in its original language(s)?

The aim of the article will be to present the fundamental principles of translating basic prayers.

To translate a prayer into other languages, it is essential to balance linguistic accuracy with the preservation of spiritual meaning. Begin by understanding the prayer's literal meaning, cultural context, and tone. Focus on conveying the sacredness of the text while respecting the religious traditions involved. Consider the grammatical and syntactical differences between languages and choose words that best reflect the prayer's depth. Collaborating with religious scholars and native speakers can ensure accuracy, and testing the translation within the religious community can help refine it for appropriate usage.

Thanks to the knowledge of these principles, the translation will become more accurate, and as a result, the believer will be able to pray better

Keywords: theological translation. Missiology, prayer

Patrycja Bartczak, Politechnika Łódzka, Wydział Organizacji i Zarządzania

Systemy transportu bliskiego i magazynowania

Prezentacja zawiera zdjęcia przykładowych magazynów i sposobów składowania surowców. Dodatkowo opisane zostały elementy wyposażenia magazynów wraz z dokładnie opracowanym schematem wykorzystywanych rozwiązań. Wyróżnione zostały także rodzaje magazynów i ich specyfikacje, oraz schemat wyboru punktów składowych pod dane zapotrzebowanie. Został także utworzony przykładowy projekt magazynu, wraz ze szczegółowo opracowaną analizą oraz wymogami. Prezentacja zawiera także opis przykładowych maszyn wykorzystywanych w procesach magazynowania z ich szczegółowym opisem i charakterystyką. Została także opracowana realizacja procesu magazynowego oraz obliczenia liczby środków transportowych, urządzeń i ludzi niezbędnych do kompletnego schematu działania. Szczegółowo opisane zostały także warunki przechowywania z uwzględnieniem opakowań różnych kategorii, sprecyzowanych pod dany materiał. Utworzona została także przykładowa karta informacyjna składowania materiałów z wyróżnieniem takich parametrów jak temperatura, wilgotność, wrażliwość na różne czynniki, agresywność i inne elementy sprecyzowane pod dany surowiec.

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska

Kanony dydaktyczne według Joanny Głodkowskiej

Joanna Głodkowska wyróżniła trzy kluczowe kanony dydaktyki specjalnej, które zostaną dokładnie omówione oraz opisane w referacie i prezentacji. Te kanony odgrywają fundamentalną rolę w procesie kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach. Kanon różnicowania koncentruje się na uczniu jako głównym podmiocie edukacji specjalnej. Obejmuje on cztery wzorce dydaktyczne: edukację diagnostyczną, edukację do uczestniczenia, edukację ku podmiotowości oraz edukację wyzwalającą. Każdy z nich ukierunkowuje edukację na zrozumienie indywidualnych potrzeb ucznia. Kanon dostosowania odnosi się do warunków kształcenia, uwzględniając różnorodność w dostępie do edukacji. Opiera się na trzech wzorcach: edukacji z równym prawem dostępu, edukacji zróżnicowanej oraz edukacji w integrującej przestrzeni, co pozwala na optymalizację warunków nauczania i tworzenie dostępnej przestrzeni edukacyjnej dla wszystkich uczniów. Kanon harmonizowania dotyczy nauczyciela jako kluczowego podmiotu w procesie kształcenia. Skupia się na jego zdolności do synchronizowania działań własnych i uczniów oraz zarządzania relacjami edukacyjnymi. Trzy wzorce – edukacja profesjonalna, edukacja w harmonizowaniu oraz edukacja z optymizmem pedagogicznym – podkreślają rolę nauczyciela w tworzeniu harmonijnej przestrzeni edukacyjnej, w której różne elementy procesu dydaktycznego współgrają ze sobą.

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska

Wychowanie dzieci poprzez teksty kultury

Celem projektu jest ukazanie, że proces wychowania dzieci może być skutecznie wspierany przez różnorodne teksty kultury, takie jak literatura, filmy, sztuka czy muzyka. Teksty te nie tylko przekazują wartości moralne, społeczne i emocjonalne, ale również wzbogacają doświadczenia i wyobraźnię dziecka, rozładowują napięcia emocjonalne, a także pomagają odciążyć w trudnej emocjonalnie rzeczywistości. Współczesne teksty kultury po części kompensują braki emocjonalne, dostarczając wzorców zachowania oraz osobowych, które modelują sposoby rozwiązywania problemów i uczą radzenia sobie z trudnymi uczuciami. Poprzez analizę wybranych przykładów, projekt ten ukaże, jak teksty kultury poszerzają świadomość dziecka, wzmacniają poczucie wpływu i kontroli, a tym samym kształtują samodzielność oraz poczucie własnej wartości.

Laura Kubiak, Martyna Gotówka, Marta Niciejewską

Specyfika uczenia się dziecka z lekką niepełnosprawnością intelektualną – wyzwania i rozwiązania w edukacji

W niniejszej prezentacji omówiono specyfikę procesu uczenia się dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną, skupiając się na charakterystycznych trudnościach oraz strategiach wspierających ich edukację. Uczniowie z tym rodzajem niepełnosprawności charakteryzują się niższym funkcjonowaniem intelektualnym oraz ograniczeniami w zakresie umiejętności przystosowawczych, takich jak porozumiewanie się, samoobsługa czy organizowanie czasu wolnego. W kontekście edukacji napotykają trudności w obszarach spostrzegania, pamięci, uwagi, myślenia oraz motoryki, co wpływa na efektywność nauki. Prezentacja zwraca uwagę na kluczową rolę indywidualnego podejścia do każdego ucznia, zarówno w szkołach ogólnodostępnych, jak i specjalnych, oraz na wyzwania związane z przygotowaniem nauczycieli do pracy z tą grupą uczniów. Podkreślono także znaczenie specjalistycznych form wsparcia, takich jak zajęcia korekcyjno-kompensacyjne czy logopedyczne, które mają na celu wyrównanie braków edukacyjnych oraz rozwój psychospołeczny dzieci.

Istotnym elementem prezentacji jest omówienie metod pracy, które uwzględniają procesy kompensacji, korygowania oraz usprawniania zaburzonych funkcji psychofizycznych uczniów. Wskazano na skuteczność pracy grupowej, metod praktycznego działania oraz dydaktycznych gier w rozwijaniu umiejętności społecznych i poznawczych dzieci. W podsumowaniu zaznaczono, że kluczowym czynnikiem sukcesu edukacyjnego uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną jest zrozumienie ich indywidualnych potrzeb oraz dostosowanie metod nauczania do ich możliwości rozwojowych.

Patrycja Bartczak, Politechnika Łódzka, Wydział Organizacji i Zarządzania

Znaczenie kierunku subiektywno-marginalistycznego w badaniach mikroekonomicznych

Mikroekonomia to dziedzina ekonomii zajmująca się szczegółową analizą indywidualnych działań gospodarczych, a także badaniem indywidualnych decyzji dotyczących produktów. Skupia się na badaniu podejmowanych przez jednostki decyzji dotyczących produkcji oraz wymiany dóbr. Zajmuje się ona także badaniem wyborów ludzkich w warunkach rzadkości dóbr, w tym w szczególności badaniem zachowań indywidualnych konsumentów i przedsiębiorców. Mikroekonomia, jest to nauka o gospodarce z perspektywy osób lub firm będących elementami tej gospodarki.

Istotne elementy dla mikroekonomii to m.in Teoria równowagi, analiza cząstkowa

Czynniki wchodzące w zakres kompetencji mikroekonomii to nauka o krzywych popytu i podaży oraz wynik uzyskane z tych badań, zrozumienie związku między zmianami płac i odpowiadające im modele zatrudnienia, oraz zrozumienie zmiennej kosztów produkcji towarów i usług

Do analizy mikroekonomicznej są wykorzystywane różne narzędzie, takie jak wykresy punktowe, szeregi czasowe, modele. Do najważniejszych cech metody badań ekonomii subiektywnej można zaliczyć mikroekonomiczny punkt widzenia.

Taki sposób podejścia do zjawisk gospodarczych przyjęto nazywać mikroekonomicznym.

Do jego osiągnięć zaliczyć można rozwinięcie teorii popytu, podaży i konsumenta, stworzenie teorii równowagi rynkowej oraz równowagi między globalnym popytem i podażą globalną wprowadzenie rachunku różniczkowego pozwalające na badanie zależności między zjawiskami ekonomicznymi za pośrednictwem tzw. wielkości krańcowych.

Dorobek tego nurtu to przykładowo szkoły Anglo- Amerykańskie, szkoły Lozańskie - Matematycznej, szkoły Austriackiej Psychologicznej, której twórcą Carl Menger.

Carl Menger w swojej książce Principles of Economics zawarł trzy główne tezy: Teorię potrzeb, Teorię dóbr ekonomicznych, Ekonomiczna teoria instytucji społecznych

Nurt subiektywno – marginalistyczny, wyjaśnia zachowania podmiotów w gospodarkach. Założenia w nim zawarte określają:

- racjonalność jednostek,

- działania na podstawie dokładnej i pełnej informacji oraz nieograniczoną możliwością jej przetwarzania,
- cel, którym jest maksymalizacja zysku u firm oraz maksymalizacja oczekiwanej użyteczności w przypadku konsumentów,
- działania, które są ujęte w wąskim znaczeniu - bez uwzględniania użyteczności otoczenia,
- podejmowanie decyzji, które opiera się na regule wnioskowania wg Bayesowskiego,
- spójne preferencje (np. czasowe), według modelu użyteczności wykładniczo dyskontowanej,
- traktowanie dochodów i zasobów zmiennych jako nieokreślonych w celu ich przeznaczenia czy źródła pochodzenia.

Katarzyna Krenska, Społeczna Akademia Nauk w Łodzi

Wpływ stylów przywiązania na jakość życia w relacjach partnerskich

Artykuł ma na celu szczegółowe zbadanie, jak kształtuje się przywiązanie w różnych fazach rozwoju i jaki ma ono wpływ na jakość życia, zwłaszcza w kontekście relacji partnerskich. Skupia się na ewolucji stylów przywiązania, które są kształtowane przez wpływy środowiskowe oraz interakcje z bliskimi osobami na różnych etapach dorastania. Zawiera również analizę roli relacji z rodzicami, które są kluczowe dla rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka. W artykule omówione zostaną trzy główne style przywiązania: lękowy, unikający i bezpieczny, z uwzględnieniem ich wpływu na sposób budowania relacji, postrzeganie związków oraz napotymane trudności w relacjach interpersonalnych. Ponadto, artykuł bada temat miłości, koncentrując się na jej kluczowych składnikach: intymności, namiętności i zaangażowaniu. W badaniach wykorzystano Kwestionariusz Stylów Przywiązania oraz Skalę Satysfakcji z Życia. Głównym celem artykułu jest poszerzenie świadomości na temat wpływu stylów przywiązania na jakość relacji oraz zainicjowanie dyskusji na temat ich długofalowych skutków w życiu dorosłym.

Patrycja Bartczak, Politechnika Łódzka, Wydział Organizacji i Zarządzania

Innowacja marketingowa - projekt przygotowany przez studentów studiów stacjonarnych II stopnia (Zarządzanie)

Faza projektowania:

1. Generowanie pomysłów:

Pomysły wywiodły się z własnego doświadczenia i obserwacji, monitorowania trendów i zmian w otoczeniu. W obecnych czasach coraz częściej wykorzystują się możliwości i wpływy osób, które stanowią autorytet dla innych. W ten sposób szybko, łatwo oraz skutecznie można nabyć nowych klientów, którzy będą lojalni wobec reklamowanych produktów.

Z czego wynika potrzeba rozwiązań marketingowych w przedsiębiorstwie (ogólnie)

Potrzeba wprowadzania takich rozwiązań wynika z chęci zwiększenia sprzedaży oraz zarobków przedsiębiorstwa. Wprowadzając nowe rozwiązania marketingowe możemy zyskać nowych klientów, którzy zostaną zachęcani do zakupu. Pozwoli to pośrednio także na wypromowanie marki wśród konsumentów oraz zbudowanie silnej pozycji wśród konkurencji.

2. Konceptualizacja pomysłów:

Planowane przez nas rozwiązanie marketingowe to wprowadzenie nowego produktu Gruntu żelowego (w postaci żelu) firmy-producenta materiałów budowlanych XYZ do sprzedaży w przestrzeni wirtualnej. Obejmuje to założoną stronę internetową firmy oraz współpracę ze znanymi na przestrzeni Internetu osobami – blogerami tematyki budowlanej.

3. Ocena realności realizacji:

Stopień wpływu na rynek (w jakim stopniu rozwiązanie marketingowe będzie miało swoje oddziaływanie na rynek i końcowych odbiorców waszych produktów - badania marketingowe):

Faza wdrożenia innowacji:

4. Przygotowanie realizacji:

Okres wdrożenia innowacji:

Najdłużej trwającym procesem w trakcie wprowadzania działań marketingowych będą negocjacje z blogerami, z którymi będziemy chcieli współpracować. Również wynegocjowanie warunków ze sklepami/magazynami, w których będziemy chcieli ulokować nasz produkt do przechowania i możliwości dalszej wysyłki do klientów zamawiających online.

Instytucje wsparcia dku odpowiedzi pozytywnej w pkt. 2):

Blogerzy, Specjaliści ds. Marketingu

5. Formalizacja: Budowa zespołu wdrażającego:

- a. Zespół ds. sprzedaży:
- b. Zespół handlowców:
- c. Zespół ds. Marketingu
- d. Zespół techniczny

Proces dyfuzji:

Klienci będą bardzo zadowoleni, nie będą musieli już więcej specjalnie wybierać się do sklepu stacjonarnego, znajdującego się nie we wszystkich miejscowościach w celu zakupu potrzebnych dóbr, produkt w razie potrzeby zawsze będą mogli zamówić przez stronę www i otrzymać z dostawą do domu w ciągu najbliższych dni. Część z nich na pewno szybko zacznie.

Sposób pomiaru sukcesów innowacji Sukces będziemy mierzyć sugerując się wynikami sprzedażowymi. Powinny one znacząco wzrosnąć – to będzie oznaczało sukces. Klienci będą mogli wypełnić, aby ocenić wprowadzone rozwiązanie w skali 1-5. Będzie ona też dostępna w opisie pod filmikiem blogera na temat Gruntu żelowego. Duża ilość wysokich ocen oznaczać będzie niewątpliwy sukces wprowadzonej innowacji. Kolejnym miernikiem będą opinie zamieszczane w internecie na przykład na google, Facebook oraz witrynie internetowej producenta. Potencjalni klienci czytając pozytywne opinie oraz zamieszczane zdjęcia obrobionych ścian i czasu pracy będą zdecydowanie bardziej skłonni do zakupu.

Ks. Walter Rachwalik, doktor nauk teologicznych, specjalizuje się w badaniach z zakresu teologii biblijnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii duchowości katolickiej, teologii życia mistycznego oraz katolickiej etyki społecznej Kościoła; Collegium Theologicum Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, ojciec duchowy szczecińskiej mistyczki Alicji Lenczewskiej (1934-2012); ORCID 0000-0001-9213-0057

Katolicka teologia mistyczna – założenia, charakterystyka, przykłady teoretyków i współczesnego mistyka

Człowiek, chcąc zaistnieć w życiu społecznym, poszukuje różnych form wyrazu uzewnętrzniania siebie. Czyni to wypowiedzianym słowem, gestykulacją i konkretnym czynem. Jednakże o tym, kim jest, wie tylko on sam, bo tylko jemu znane są myśli kształtujące jego życie wewnętrzne. W sobie prowadzi on stały dialog ze sobą samym zawsze i w każdej sytuacji, nawet wtedy, gdyż znajdzie się w „oku cyklonu” rozgwaru świata. Treść i rodzaj opisywanej rozmowy w sobie ze sobą samym zmieniają się w zależności od jego wieku oraz od tego, czy w jego sercu dominuje dobro czy ulega złu. Z chwilą, gdy przedmiotem jego refleksji stanie się poszukiwanie prawdy i dobra, jego wewnętrzna rozmowa z sobą samym przekształci się w rozmowę ze Stwórcą, i stopniowo odchodząc od siebie samego, zaczyna dążyć do poszukiwania we wszystkim Boga, i jak dotychczas miłował tylko siebie samego, tak teraz dojrzewając, zaczyna miłować Boga i swoich bliźnich. Tak rozumiane życie wewnętrzne jest w swej istocie czymś o wiele głębszym i ważniejszym niż twórczość intelektualna, naukowa, artystyczna, literacka i społeczna, a jeśli będzie podtrzymywane, każdy będzie mógł wznosić się na coraz wyższy poziom rozwoju swego człowieczeństwa.

Według francuskiego Dominikanina, Ojca R. Garrigou-Lagrange’a „Mistyka traktuje głównie o uległości Duchowi Świętemu, o kontemplacji wlanej tajemnic wiary, o zjednoczeniu z Bogiem, które z niej płynie, a także o łaskach nadzwyczajnych, jak widzenia i objawienia, które czasem towarzyszą kontemplacji wlanej”. Z kolei w ujęciu francuskiego Sulpicianisty, Ojca A. Tanquerey’a „Mistyką nazywamy tę część nauki duchowej, której właściwym przedmiotem jest teoria i praktyka życia kontemplacyjnego, od pierwszej nocy zmysłów i odpocznienia aż do duchowych zaślubin.

Każdy chrześcijanin ma prawo wyboru własnej drogi, która doprowadzi go do Boga, co zwykle wiąże się m.in. z trudem uwalniania się od dóbr materialnych, których nadmiar odwraca uwagę od spraw Bożych. Zdaniem ks. Prof. dr hab. Stanisława Urbańskiego, wśród

wiernych, którym Bóg pozwolił przejść przez życie taką właśnie drogą, by mogła całkowicie oddać się Mu w sprawach dotyczących zbawienia świata, była Sługa Boża Siostra Wanda Boniszewska (1907–2003). ze Zgromadzenia Sióstr od Aniołów. Jej życie duchowe wraz z fenomenami mistycznymi było ukrywane tak dalece, że znane było nielicznemu gronu świadków, a światło dzienne ujrzały dopiero po jej śmierci, która nastąpiła 2 III 2003 r., gdy podjęto szereg inicjatyw popularyzujących jej postać m.in. w formie artykułów prasowych, internetowych i publikacji książkowych.

Ks. Walter Rachwalik, doktor nauk teologicznych, specjalizuje się w badaniach z zakresu teologii biblijnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii duchowości katolickiej, teologii życia mistycznego oraz katolickiej etyki społecznej Kościoła; Collegium Theologicum Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, ojciec duchowy szczecińskiej mistyczki Alicji Lenczewskiej (1934-2012); ORCID 0000-0001-9213-0057

Teologia katolickich pro-społeczne fenomenów mistycznych

Do grupy zjawisk nadprzyrodzonych wpływających na dobro duchowe świadków zalicza się: biczowanie, dar łez, dar modlitwy w językach, długotrwała bezsenność, krwawy pot, natychmiastowe przemieszczenie się w inne odległe miejsce, niemożność przesunięcia ani podniesienia osoby mistyka, objawienie się mocy Boga poprzez dźwięki żywiołów ziemi, odporność na ogień lub gorące przeszkody, także na wodę w stanie wrzenia, pożar miłości, promieniowanie świetlne, przemienienie mistyczne, przebywanie w tym samym czasie w dwóch oddalonych od siebie miejscach, przechodzenie przez materialne przeszkody, samoistne przesuwanie się przedmiotów, stygmaty widzialne, tworzenie się krwawych obrazów i napisów, ukoronowanie cierniem, uniesienie duchowe, unoszenie się nad ziemią, wstrzymanie się od pokarmów czy napojów, wydłużanie się części ciała mistyka, wydzielanie nadziemskich zapachów, zapowiadanie mających nastąpić w przyszłości wydarzeń, znikanie, wiara czyniąca cuda.

Ks. Walter Rachwalik, doktor nauk teologicznych, specjalizuje się w badaniach z zakresu teologii biblijnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii duchowości katolickiej, teologii życia mistycznego oraz katolickiej etyki społecznej Kościoła; Collegium Theologicum Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, ojciec duchowy szczecińskiej mistyczki Alicji Lenczewskiej (1934-2012); ORCID 0000-0001-9213-0057

Wybrane przesłania „Dzienniczka” Świętej z Krakowa, oraz „Świadectwa” i „Słowa Pouczenia” mistyczki ze Szczecina

Prawdy wiary, które Jezus Chrystus objawił Kościołowi, są niezienne i zgodnie z Jego poleceniem mają być ogłaszane aż do skończenia świata (por. Mt 28, 16-20; Mk 16, 15-20). Kościół, wypełniając swoją misję ewangelizacyjną, odwołuje się do Pisma Świętego oraz do Tradycji, którą przez wieki tworzą święci, spośród których część dostąpiła min. łaski objawień prywatnych. Przesłania ich dzieł, ponieważ w każdym przypadku muszą być tożsame z prawdami wiary głoszonymi przez Urząd Nauczycielski Kościoła, mają ponadczasową wartość, a ich znajomość może wpłynąć na rozwój życia religijnego wiernych.

W gronie tychże wybranych wiernych, znajdują się również dwie polskie współczesne mistyczki, a mianowicie św. Siostra Maria Faustyna Kowalska od Najświętszego Sakramentu (1905-1938) oraz świecka nauczycielka, szczecinianka Alicja Lenczewska (1934-2012). W ich duchowych zapiskach, tj. w „Dzienniczku”, „Świadectwie” i „Słowie Pouczenia”, które stanowią same sobie niewyczerpalne źródło pouczeń duchowych, które za ich pośrednictwem Bóg daje Kościołowi.

Z przeprowadzonych badań wynika, iż Bóg w Trójcy Świętej Jedyny, Bóg Ojciec, Bóg Syn i Bóg Duch Święty, kierując się Swoim Odwiecznym Miłosierdziem, z niczego stworzył świat widzialny i niewidzialny, podtrzymuje go w istnieniu, a nade wszystko usilnie zabiega, aby każdy człowiek, uznając Jego Odwieczne Istnienie i stałą Jego przy sobie obecność, zgodził się, by iść drogą Jego przykazań, objawionych w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu, a w sposób nieomylny głoszonych w Kościele Rzymsko-Katolickim, a tym samym, aby osiągnął wieczne zbawienie.

Ks. Walter Rachwalik, doktor nauk teologicznych, specjalizuje się w badaniach z zakresu teologii biblijnej, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, teologii duchowości katolickiej, teologii życia mistycznego oraz katolickiej etyki społecznej Kościoła; Collegium Theologicum Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, ojciec duchowy szczecińskiej mistyczki Alicji Lenczewskiej (1934-2012); ORCID 0000-0001-9213-0057

Teologia katolickich fenomenów mających wpływ na uświęcenie mistyka

Z badań przeprowadzonych przez katolików teologów nad dziejami błogosławionych i świętych mistyków Kościoła Rzymsko-Katolickiego, oraz nad ich pamiątkami duchowymi wynika, że w ich doświadczeniach religijnych, choć nie jako istotne, występują nadzwyczajne zjawiska, które ogólnie określane są jako fenomeny mistyczne.

Do grupy charyzmatów mistycznych, których Bóg udziela mając na względzie wzrost duchowych wybranych wiernych, tj. mistyków, ich nawrócenie i uświęcenie, zalicza się następujące: dotknięcia Boże, mistyczna skrucha, muzyka niebańska, niewidziane stygmaty, niewysłowność, noc ducha, osamotnienie mistyczne, prywatne objawienia, przebicie serca, przebudzenie Boże, radość z obecności Boga, rana miłości, rozeznanie duchów, sen mistyczny, stan mistyczny, spoczynek w Duchu Świętym, śmierć mistyczna, ukazywanie się istot nadziemskich, zamiana serca i zaślubiny mistyczne.

Opisane przez katolickich mistyków ich nadprzyrodzone doświadczenia religijne, oraz zachowane wspomnienia świadków ich życia, a przebadane przez katolickich teologów życia mistycznego, potwierdzają, że te nadprzyrodzone łaski miały decydujący wpływ na stopniowe osiągnięcie przez nich kolejnych stopni w drodze do doskonałości i świętości. A ponieważ stwierdzono, że osiągnęli oni m.in. teologalne cnoty wiary, nadziei i miłości w stopniu heroicznym, uznali zostali przez Kościół na godnych wprowadzenia ich do chwały ołtarzy. Choć nie przywiązywali zbyt wiele uwagi do tychże łask, to jednak przyjmowali je w pokorze, powierzając się Trójcy Świętej w prowadzeniu na wyżyny z Nim zjednoczenia. Nie bez znaczenia, zarówno jeszcze za ich życia, jak i po śmierci, był i jest fakt, że przykład ich Bogobojnego życia wielu wiernym był i jest zachętą do kroczenia drogami Ewangelii Świętej.

Julia Orzechowska, Zuzanna Rabczak, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Utrata zębów przez pacjentów stomatologicznych, a ich stan psychiczny

Nieleczona próchnica i periodontopatie mogą prowadzić do utraty zębów, co negatywnie wpływa na samoocenę, wygląd oraz problemy z odżywianiem. Badanie dotyczące wpływu stanu zdrowia jamy ustnej na samopoczucie pacjentów przeprowadzono wśród 100 Polaków, analizując dane za pomocą różnych testów statystycznych. Wyniki wskazują, że młodsze osoby trudniej akceptują utratę zębów, co wiąże się z negatywnymi emocjami i depresją, przy czym poziom wykształcenia i status socjoekonomiczny mają wpływ na stan zdrowia jamy ustnej i świadomość higieny.

Katarzyna Joanna Ludwiczak

Postawy personelu szpitali wobec edukacji w zakresie robotyzacji, sztucznej inteligencji i nowoczesnych technologii w opiece nad seniorami

Artykuł porusza kwestie związane z podejściem personelu medycznego i niemedycznego do kwestii szkoleń w obszarze nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji i robotyzacji w medycynie. Skupiono się na medycznych i niemedycznych opiekunach osób starszych. Praca porusza istotny temat rosnącego wpływu sztucznej inteligencji i robotyzacji na sektor zdrowia. Celem artykułu jest określenie podejścia opiekunów osób w podeszłym wieku do szkoleń i korzystania z nowych możliwości, które wprowadza sztuczna inteligencja i robotyzacja. Drugim elementem wartym uwagi będzie wyszczególnienie konkretnych korzystnych obszarów w których osoby sprawujące opiekę nad osobami starszymi, będą chciały zmian i będą widziały możliwości rozwoju. Do zbadania podejścia opiekunów osób starszych wykorzystano kwestionariusz ankietowy. Kwestionariusz ten zawierał 8 pytań merytorycznych oraz 4 pytania metryczkowe. Osoby uczestniczące w badaniu musiały spełniać kryterium – warunkiem przystąpienia do badania było sprawowanie opieki nad osobami w podeszłym wieku. Badanie wykazało, że miejsca pracy respondentów nie oferują pracownikom szkoleń z zakresu nowoczesnych technologii w opiece nad osobami starszymi. Ważne jest, aby osoby z takiego obszaru były pozytywnie nastawione do podnoszenia swoich kwalifikacji – jednym ze szkoleń, z których chętnie by korzystali, wskazanym przez respondentów były warsztaty z prowadzącymi. W artykule wskazano również elementy, które mogą stanowić znaczące bariery wprowadzenia elementów robotyzacji i AI do sektora medycznego. Badanie wykazało, że firmy i placówki związane z opieką nad osobami starszymi mogą skupić się w obszarze szkoleń z nowoczesnych technologii, ponieważ potencjalni opiekunowie mogliby chętnie podnosić swoje kwalifikacje.

Aleksandra Żabińska, Katarzyna Kania

Opiekun naukowy: dr Tomasz Jakubowski

Wpływ terapii hormonalnej na wybrane parametry kardiometaboliczne u młodocianych osób transpłciowych

W ciągu ostatnich lat zwiększa się liczba młodocianych osób transpłciowych zgłaszających się do specjalistycznych klinik celem podjęcia terapii hormonalnej. Interwencje medyczne w okresie wzrastania i dojrzewania mogłyby niekorzystnie wpłynąć na organizm. Celem pracy było podsumowanie danych literaturowych dotyczących wpływu terapii hormonalnej na wybrane parametry kardiometaboliczne u młodocianych osób transpłciowych. Analizowano wpływ GnRH, testosteronu oraz estradiolu na ciśnienie krwi (skurczowe oraz rozkurczowe), BMI, gospodarkę węglowodanową (glikemię, poziom hemoglobiny glikowanej, wskaźnik HOMA-IR) i profil lipidowy (cholesterol całkowity, LDL, HDL, trójglicerydy). W większości prac interwencje medyczne nie miały statystycznie istotnego wpływu na wartość ciśnienia tętniczego, natomiast w kilku zaobserwowano wzrost ciśnienia, głównie rozkurczowego. BMI nie zmieniło się lub wzrosło pod wpływem analogów GnRH. Terapia testosteronem w większości badań wiązała się ze wzrostem wartości BMI. Analiza wpływu środków hormonalnych na parametry gospodarki węglowodanowej wykazała rozbieżne wyniki. Niektóre z nich wskazywały na brak zmian lub wzrost w zakresie glikemii na czczo oraz insulinooporności. W badaniach analizowanych pod kątem profilu lipidowego najbardziej zgodnym wynikiem okazał się spadek poziomu HDL pod wpływem testosteronu. Niewielka ilość opublikowanych dotychczas badań, stosunkowo mała liczebność grup badanych oraz rozbieżność pomiędzy wynikami wskazują na potrzebę zwiększenia liczby prac w zakresie wpływu terapii hormonalnej na układ sercowo-naczyniowy w grupie młodych pacjentów. Ze względu na możliwe niekorzystne następstwa interwencji medycznych wskazane jest regularne monitorowanie parametrów kardiometabolicznych na wizytach kontrolnych.

Agata Niestępska, Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie

Mikrobiota jako kluczowy gracz w zdrowiu i chorobie

Mikrobiota to zbiór żywych mikroorganizmów występujących w danym środowisku. Drobnoustroje zasiedlają niemal całe ciało człowieka, a ich liczebność jest zbliżona do liczby komórek ludzkich. Za najważniejszy habitat uważa się jelita, a mikrobiotę jelitową nazywa się „drugim mózgiem”. Badania naukowe wskazują, że mikrobiota wpływa na kluczowe funkcje organizmu, takie jak trawienie, wsparcie metabolizmu, produkcja witamin, modulacja odpowiedzi immunologicznej czy rozwój układu nerwowego. Co więcej, mikrobiota wpływa na produkcję niektórych neuroprzekaźników, takich jak serotonina. Drobnoustroje połączone są z mózgiem osią jelitowo-mózgową, wpływając także na zdrowie psychiczne, w tym na nastrój i zachowanie. Dysbioza, czyli zaburzenie homeostazy, prowadzi do szeregu chorób, takich jak otyłość, choroby metaboliczne, choroby zapalne jelit, choroby neurodegeneracyjne (choroba Alzheimera czy Parkinsona), choroby serca, a także alergie. Mikroorganizmy biorą również czynny udział w regulacji układu odpornościowego, co bezpośrednio wpływa na zdrowie człowieka. Proces ten odbywa się poprzez kształtowanie układu immunologicznego u noworodków, wzmocnienie bariery jelitowej oraz indukcję tolerancji immunologicznej (ochrona przed alergiami i chorobami autoimmunologicznymi). Mikrobiota może ulegać zmianom pod wpływem stosowania probiotyków, prebiotyków, przeszczepów mikrobioty oraz antybiotykoterapii. Zrozumienie roli mikroorganizmów w zdrowiu i chorobie może otworzyć nowe możliwości dla medycyny i indywidualnego podejścia do pacjentów w leczeniu różnych schorzeń.

Agata Niestępska, Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie

Mikroorganizmy w produkcji żywności

Mikroorganizmy, takie jak bakterie, drożdże i pleśnie, są nieodłącznym elementem żywności. Oprócz drobnoustrojów, które powodują straty w produkcji i stanowią zagrożenie mikrobiologiczne, znaczącą grupę stanowią mikroorganizmy pożądane. Odgrywają one fundamentalną rolę w przemyśle spożywczym, umożliwiając produkcję wielu, codziennie spożywanych produktów. Kluczowym procesem mikrobiologicznym wykorzystywanym w produkcji żywności jest fermentacja. Wśród najważniejszych rodzajów fermentacji wyróżnia się fermentację mlekową, zachodzącą pod wpływem bakterii kwasu mlekowego, takich jak *Lactobacillus* sp. oraz fermentację alkoholową, prowadzoną przez drożdże, np. *Saccharomyces cerevisiae*. Procesy te są niezbędne nie tylko w produkcji przetworów mlecznych, pieczywa i napojów alkoholowych, ale także poprawiają strukturę, smak i wartość odżywczą produktów. Fermentacja mlekowa umożliwia konserwowanie warzyw, takich jak kapusta kiszona czy kimchi oraz produkcję jogurtów czy serów jednocześnie wzbogacając je w witaminy. Z kolei fermentacja alkoholowa jest ważnym elementem w produkcji piwa i wina, wpływając zarówno na smak, jak i skład chemiczny tych produktów. Oprócz przedłużania trwałości żywności, fermentacja zwiększa biodostępność niektórych składników odżywczych. Jednak mimo licznych korzyści, produkcja żywności z udziałem mikroorganizmów wymaga ścisłej kontroli. Mikroorganizmy używane w procesach fermentacyjnych muszą być odpowiednio monitorowane, aby zapobiec rozwojowi patogenów, takich jak *Salmonella* sp. czy *Listeria monocytogenes*, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów. Warto zauważyć, że mikroorganizmy obecne w produktach fermentowanych zwiększają bioróżnorodność mikrobioty jelitowej, co pozytywnie wpływa na zdrowie człowieka.

Nikola Przespolewska, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Kortyzol – kluczowy hormon stresu i jego wpływ na nasz organizm

Kortyzol, nazywany również „hormonem stresu”, odgrywa kluczową rolę w regulacji wielu procesów fizjologicznych w organizmie człowieka. Jest wydzielany przez korę nadnerczy w odpowiedzi na stresory, zarówno fizyczne, jak i emocjonalne, jako część osi podwzgórze-przysadka-nadnercza (HPA). Jego główną funkcją jest mobilizacja energii poprzez zwiększenie poziomu glukozy we krwi, regulacja metabolizmu, a także modulacja reakcji zapalnych i układu odpornościowego. Długotrwałe narażenie na podwyższony poziom kortyzolu może prowadzić do szeregu negatywnych skutków zdrowotnych, w tym osłabienia układu odpornościowego, zaburzeń metabolicznych, problemów z pamięcią i koncentracją oraz zwiększonego ryzyka chorób sercowo-naczyniowych. W warunkach krótkotrwałego stresu wspomaga adaptację organizmu, zwiększając zdolności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia. Ważnym aspektem jest również jego wpływ na funkcjonowanie mózgu, w tym osłabienie procesów poznawczych, takich jak pamięć i zdolność uczenia się. Zrozumienie roli kortyzolu oraz jego wpływu na zdrowie może pomóc w opracowaniu skutecznych strategii redukcji stresu i poprawy jakości życia.

W ramach niniejszej pracy została przeprowadzona ankieta konsumencka wśród 70 osób. Pytania obejmowały tematykę z zakresu podstawowej wiedzy o kortyzolu oraz świadomości jego wpływu na nasz organizm. 62% ankietowanych stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 35 lat. Na tej podstawie dokonano oceny świadomości oraz wiedzy respondentów na temat kortyzolu.

Badania wykazały, iż wszyscy respondenci słyszeli kiedyś o „hormonie stresu”, a ponad 60% z nich uważa, że ma on znaczący wpływ na nasz organizm i jego funkcjonowanie. Osoby badane doświadczyły wielu negatywnych skutków długotrwałego stresu, natomiast tylko 28,6% kiedykolwiek badało swój poziom kortyzolu w organizmie.

Słowa kluczowe: kortyzol, hormon stresu, stres, organizm

Agnieszka Grużewska, Uniwersytet Rzeszowski

Leki przeciwkaszlowe

Kaszel to odruch obronny, mający na celu oczyszczenie dróg oddechowych z ciał obcych lub wydzieliny. Wywołuje go podrażnienie wrażliwych miejsc układu oddechowego, takich jak brzeg nagłośni, rozwidlenia tchawicy, duże oskrzela. Kaszel może być ostry, podostry lub przewlekły. Może być również produktywny, czyli mokry, lub nieproduktywny, suchy.

Leki przeciwkaszlowe stosuje się głównie w suchym kaszlu wywołanym podrażnieniem dróg oddechowych lub kaszlu pozaoskrzelowym (np. przy złamaniu żebra, zapaleniu opłucnej, podrażnieniu ośrodka kaszlu). Nie są zalecane przy kaszlu produktywnym z obfitą wydzieliną (np. przy infekcjach dróg oddechowych czy astmie oskrzelowej), ponieważ mogą prowadzić do zalegania wydzieliny i pogorszenia stanu pacjenta.

Leki przeciwkaszlowe dzielimy na ośrodkowe i obwodowe. Leki o działaniu ośrodkowym, jak opioidy (morfina, oksykodon) oraz inne, takie jak kodeina, dekstrometorfan, folkodyna czy dihydrokodeina, działają na ośrodek kaszlu w rdzeniu przedłużonym. Opioidy, ze względu na swoje silne działanie przeciwbólowe i uspokajające, są stosowane w ciężkich przypadkach, jak urazy klatki piersiowej czy krwotoki z płuc. Leki nieeuforyzujące, jak kodeina czy dekstrometorfan, mogą powodować uzależnienie i inne działania niepożądane. Dekstrometorfan, popularny w preparatach na kaszel wirusowy, nie hamuje ośrodka oddechowego, ale jego nadużywanie staje się problemem, szczególnie wśród młodzieży.

Leki o działaniu obwodowym, np. słuzy roślinne (korzeń prawoślazu, liście podbiała, kwiat dziewanny, liście i kwiat malwy), osłaniają błony śluzowe dróg oddechowych, łagodząc podrażnienia. Są dostępne w syropach lub jako dodatki do innych preparatów wykrztuśnych, mają niewiele działań niepożądanych i mogą być stosowane u dzieci i osób starszych.

Nadużywanie leków przeciwkaszlowych, zwłaszcza w postaciach złożonych, jest poważnym problemem zdrowotnym, prowadzącym do uzależnienia i powikłań. Ważne jest unikanie jednoczesnego stosowania leków przeciwkaszlowych i wykrztuśnych, co może utrudniać usuwanie wydzieliny i prowadzić do komplikacji, takich jak zmniejszenie częstości oddechów, nudności, wymioty czy krwotoki. Dobór leków i ich stosowanie pod nadzorem lekarza są kluczowe dla bezpiecznego leczenia kaszlu.

Katarzyna Kania, Aleksandra Żabińska, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Zaburzenia konwersyjne wyzwania współczesnej psychiatrii

Zaburzenia konwersyjne to termin na styku psychologii, psychiatrii i neurologii, który odnosi się do objawów fizycznych, które nie mają organicznej przyczyny, lecz są związane z przeżytym szokiem psychicznym. Objawy te często przybierają formę napadów przypominających epilepsję oraz zaburzeń ruchowych, czuciowych i poznawczych. Diagnozowanie i leczenie zaburzeń konwersyjnych stanowi duże wyzwanie, ponieważ mechanizmy leżące u podstaw ich powstawania nie zostały jeszcze w pełni wyjaśnione. Niemniej jednak, badania psychologiczne, obrazowe i funkcjonalne dostarczają nowych informacji na temat patogenezy tych schorzeń. Niniejsza prezentacja przedstawia przegląd literatury na temat zaburzeń konwersyjnych, ukazując najnowsze podejścia do ich diagnozy i leczenia. Dodatkowo opisuje kilka wybranych przypadków, aby lepiej zilustrować istotę problemu.

Słowa kluczowe: konwersja, padaczka, psychiatria, psychologia, neurologia

Emilia Lemkowska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Zastosowanie sztucznej inteligencji w diagnostyce medycznej: przegląd aktualnych technologii i ich przyszły potencjał

Sztuczna inteligencja (AI) odgrywa coraz większą rolę w nowoczesnej diagnostyce medycznej. Celem niniejszej pracy jest omówienie obecnych technologii AI stosowanych w medycynie, takich jak uczenie maszynowe (ML) oraz głębokie uczenie (DL), a także analiza ich wpływu na poprawę diagnostyki w takich dziedzinach, jak radiologia, kardiologia oraz onkologia. W przeglądzie uwzględniono wyniki badań naukowych z ostatniej dekady, aby określić przyszły potencjał tych technologii. W pracy omówiono również wyzwania, przed którymi stają współcześni lekarze i badacze, w tym kwestie etyczne oraz problemy związane z implementacją AI w codziennej praktyce klinicznej. AI może zrewolucjonizować opiekę zdrowotną, oferując skuteczniejsze i tańsze narzędzia diagnostyczne, co może przynieść znaczne korzyści zarówno pacjentom, jak i lekarzom.

Wiktoria Sysło, Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie,
Wydział Rehabilitacji Ruchowej, ul. Jana Pawła II 78 Kraków

Po nitce do piękna - jak działają nici liftingujące

Polidioskсанon (w skrócie PDO) to syntetyczny, wchłaniany materiał wykorzystywany głównie do produkcji szwów chirurgicznych. Jest to polimer, który ulega stopniowej degradacji w organizmie, dlatego nie trzeba go usuwać po zagojeniu rany. Swoje zastosowanie znajduje w medycynie, gdzie jest stosowany do zamykania ran i łączenia tkanek miękkich.

Nici liftingujące PDO to nowoczesna metoda stosowana w medycynie estetycznej, polegająca na wprowadzaniu specjalnych, rozpuszczalnych nici pod skórę w celu jej napięcia, liftingu i ujędrnienia. Polidioskсанon stymuluje produkcję kolagenu, elastyny i kwasu hialuronowego, co przyczynia się do poprawy struktury skóry.

Jak działają nici PDO?

- **Lifting i ujędrnianie:** Nici są wprowadzane pod skórę za pomocą cienkich igieł, co mechanicznie podciąga skórę, dając efekt liftingu.
- **Stymulacja kolagenu:** PDO pobudza skórę do produkcji nowego kolagenu, co daje długotrwały efekt odmłodzenia i poprawy elastyczności.
- **Rozpuszczalność:** Nici stopniowo się rozpuszczają w ciągu 6-8 miesięcy, a efekt stymulacji kolagenu może utrzymywać się do 2 lat.

Zabieg z wykorzystaniem nici PDO jest mało inwazyjny, nie wymaga długiego okresu rekonwalescencji, a efekty są subtelne i naturalne, co czyni go popularnym zabiegiem wśród pacjentów szukających alternatywy dla chirurgicznych liftingów.

Martyna Gotówka, Laura Kubiak, Marta Niciejewska

Typy zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych

Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne (OCD) mogą przyjmować różnorodne formy, obejmujące natrętne myśli, wyobrażenia czy impulsy do działania. Treść tych objawów jest zróżnicowana, jednak dla osoby doświadczającej OCD są one niemal zawsze uciążliwe i przykre. Przykładem może być kobieta, która odczuwa natrętą obawę, że mogłaby nie powstrzymać się przed impulsem skrzywdzenia własnego dziecka, mimo że darzy je miłością, lub osoba nękana bluźnierczymi wyobrażeniami, które są sprzeczne z jej przekonaniami. Niektóre obsesje mają charakter pseudo filozoficznych, niekończących się rozważań nad alternatywami, co prowadzi do paraliżu decyzyjnego i niezdolności do podejmowania nawet najprostszych działań w codziennym życiu. W projekcie omówione zostaną różne formy OCD oraz mechanizmy, które je podtrzymują, jak również wpływ tych zaburzeń na funkcjonowanie emocjonalne i społeczne osób nimi dotkniętych.

Emilia Nosal, Mateusz Roszak

Udar mózgu w przebiegu infekcji SARS-CoV-2

Wstęp: SARS-CoV-2, wirus wywołujący COVID-19, poza ostrymi objawami oddechowymi jest znany z powodowania licznych powikłań. Jednym z poważnych powikłań jest udar mózgu. Chociaż pełne mechanizmy łączące zakażenie wirusem z udarem nie zostały jeszcze całkowicie poznane, istnieje szereg potencjalnych mechanizmów, które mogą przyczyniać się do tego ryzyka.

Cel: Celem niniejszej pracy jest przegląd mechanizmów molekularnych oraz profilu pacjentów z COVID-19 narażonych na udar mózgu, z uwzględnieniem aspektów takich jak koagulopatia, niedotlenienie, stan zapalny i uszkodzenie śródbłónka.

Materiał i metody: Dokonano przeglądu wybranego piśmiennictwa oraz analiz istniejących badań dotyczących związku między zakażeniem COVID-19 a ryzykiem udaru mózgu. Uwzględniono mechanizmy molekularne takie jak koagulopatia, burza cytokinowa, uszkodzenie śródbłónka oraz zmniejszenie aktywności receptora ACE-2. Rozpatrzono również dane dotyczące częstości występowania udarów wśród pacjentów zakażonych SARS-CoV-2.

Wyniki: Z analizy wynika, że ryzyko udaru mózgu u pacjentów z COVID-19 wynosi od 0,5% do 6%, a przypadki te głównie dotyczyły mężczyzn i osób młodszych niż zazwyczaj. Najczęściej występującym typem udaru w przebiegu COVID-19 był udar niedokrwienny mózgu dotyczący dużych naczyń.

Wnioski: Kluczowe mechanizmy ryzyka udaru mózgu u pacjentów z COVID-19 obejmują zaburzenia w funkcjonowaniu układu krzepnięcia, stan zapalny, uszkodzenie śródbłónka oraz zmniejszoną aktywność receptora ACE-2. Konieczne są dalsze badania w celu dokładniejszego określenia czynników ryzyka oraz skutecznych metod profilaktyki udarów w tej populacji.

Beata Szczawińska, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Wydział Nauk Społecznych

Pedagogika przygody i survival-nauczanie przez doświadczanie

Pedagogika przygody i survival to stosunkowo nowe metody wychowawcze, które kładą ogromny nacisk na poznanie przez doświadczenie.

W zajęciach opartych na pedagogice przygody celem jest uczenie się kompetencji społecznych poprzez doznawanie, gry i zabawy zespołowe. Intencją jest także całościowy rozwój osobowości przez stawianie wyzwań w sferze psychicznej, fizycznej i społecznej przy wykorzystaniu przygody jako środka. Niezmiernie istotne jest działanie w grupie i przez grupę w kontakcie z przyrodą. Poczynania pedagogiki przygody najczęściej nastawione są na kształtowanie tzw. umiejętności miękkich. Na naukę budowania wzajemnego zaufania w grupie, umiejętności negocjacji, skutecznej komunikacji, poszukiwania niestandardowych rozwiązań, poszukiwania ukrytych talentów, skutecznego zarządzania zasobami, jakie mamy w grupie. Czynności grupowe możemy dostosowywać i modelować w zależności od tego, nad rozwojem jakich kompetencji społecznych aktualnie pracujemy.

Survival to rodzaj aktywności człowieka skierowanej na gromadzenie wiedzy i umiejętności związanych z przetrwaniem w skrajnie uciążliwych warunkach. Jest to metoda dająca możliwość ekstremalnej pracy na ludzkich emocjach, słabościach i pragnieniach. Na obozach survivalowych wychowankowie mają możliwość konfrontacji własnych sił z siłami natury, uczą się pokory, zapobiegliwości oraz współpracy i współdziałania z innymi.

Obie metody stwarzają okazję do aktywnego spędzania czasu wolnego i wpływają na rozładowanie niekorzystnych napięć emocjonalnych. Uczą umiejętności praktycznych, takich jak orientacja w terenie, rozpalanie ogniska, obsługa kompasu czy odczytywanie map. Zapewniają kontakt z przyrodą, wzmacniają charakter i psychikę. Pomagają pokonywać bariery i własne słabości. Warto zatem wprowadzać owe metody do edukacji dzieci i młodzieży.

Piotr Glinicki, Kuba Grzonka, Laura Mróz, Polska Akademia Nauk

Receptory opioidowe – formy, pochodzenie ligandów i ich zastosowanie w farmakoterapii

Receptory opioidowe mają istotne znaczenie w regulacji bólu w układzie nerwowym. Należą do grupy receptorów związanych z białkami G, co umożliwia im udział w przekazywaniu sygnałów bólowych oraz w kontrolowaniu emocjonalnych reakcji na ból. Wyróżnia się trzy główne typy receptorów opioidowych – μ (mi), δ (delta) oraz κ (kappa), z których każdy pełni określone funkcje w organizmie.

Aktywacja receptorów opioidowych to skomplikowany proces, który rozpoczyna się od wiązania agonistów, takich jak morfina czy fentanyl, z receptorami sprzężonymi z białkami G. Po związaniu ligandu receptor zmienia swój kształt, aktywując białka G, co prowadzi do szeregu reakcji wewnątrzkomórkowych. Te mechanizmy powodują obniżenie aktywności neuronów i zmniejszenie przewodzenia sygnałów bólowych.

Endogenne ligandy tych receptorów powstają w wyniku cięcia enzymatycznego trzech prohormonów: proopiomelanokortyny, proenkefaliny i prodynorfiny, w specyficznych miejscach łańcucha.

Przewodnictwo bólowe nie zależy od jednego ośrodka, a jest związane z zaangażowaniem wielu obszarów centralnego układu nerwowego.

Opioidy są kluczowe w anestezjologii, szczególnie podczas zabiegów chirurgicznych o dużym nasileniu bólu. Fentanyl i jego pochodne, takie jak sufentanyl i remifentanyl, wyróżniają się silnym działaniem przeciwbólowym oraz szybkim metabolizmem, co czyni je idealnymi do precyzyjnej kontroli bólu. Fentanyl działa szybko i jest stosowany w krótkich zabiegach, natomiast sufentanyl, będący silniejszym opioidem, sprawdza się w długotrwałych procedurach. Remifentanyl, dzięki ultrakrótkiej aktywności, jest preferowany w krótkich operacjach oraz intensywnej terapii, zapewniając szybki spadek stężenia we krwi po zakończeniu podania.

Kodeina i tramadol to słabsze opioidy stosowane w leczeniu bólu o umiarkowanym nasileniu. Kodeina działa poprzez przekształcenie w organizmie do morfiny i jest stosowana głównie w leczeniu kaszlu. Tramadol, oprócz działania opioidowego, hamuje wychwyt serotoniny i noradrenaliny, co zwiększa jego skuteczność przeciwbólową. Tramadol znajduje

się na drugim stopniu drabiny analgetycznej WHO i jest skuteczny w bólu umiarkowanym, przy mniejszym ryzyku uzależnienia w porównaniu do silniejszych opioidów.

Alicja Przybyłowicz^{1,2}, Sonia Kudłacik-Kramarczyk¹, Weronika Kieres^{1,3}, Anna Drabczyk⁴, Marcel Krzan¹

¹ Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN im. Jerzego Habera, Niezapominajek 8, 30-239 Kraków

² Wydział Mechaniczny, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, al. Jana Pawła II 37, 31-864 Kraków

³ Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Warszawska 24, 31-155 Kraków

⁴ CB RTP SA - Centrum Badań i Rozwoju Technologii dla Przemysłu, ul. Ludwika Waryńskiego 3A, 00-645 Warszawa

Wosk pszczeli w farmacji naturalnej - jego rola w oleożelach terapeutycznych

Oleożele to półstałe układy, które powstają poprzez olejów za pomocą substancji żelujących, takich jak woski, polimery lub inne czynniki zagęszczające [1]. Główna faza w oleożelach to faza olejowa, którą mogą stanowić oleje roślinne (np. olej lniany), mineralne lub syntetyczne. Żelowanie tej fazy polega na utworzeniu sieci molekularnej, która zatrzymuje olej, nadając całej strukturze stabilność i konsystencję przypominającą żel [2,3]. Jedną z kluczowych zalet oleożeli jest ich zdolność do utrzymywania stabilności i jednorodności, co sprawia, że są atrakcyjne do szerokiego zakresu zastosowań, zwłaszcza w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym oraz spożywczym. Dzięki swoim właściwościom są wykorzystywane jako bazy do różnorodnych preparatów, takich jak kremy, maści czy produkty żywnościowe o obniżonej zawartości tłuszczu [4].

Opracowano oleożele na bazie wosku pszczelego, oleju lnianego, oraz emulgatorów – Tween 20 i Tween 80. Ponieważ takie kompozycje nie były wcześniej badane, przeprowadzono dokładną analizę ich właściwości reologicznych, fizykochemicznych i spektroskopowych. Szczególną uwagę poświęcono wpływowi rodzaju oraz ilości zastosowanego emulgatora Tween na cechy fizykochemiczne i strukturalne badanych oleożeli.

Wyniki wykazały, że większa zawartość Tween 20 zwiększa hydrofilowość oleożeli, natomiast wyższa ilość Tween 80 prowadzi do zmniejszenia tej właściwości. Analiza energii powierzchniowej sugeruje, że większa koncentracja Tween 20 może pozytywnie wpływać na stabilność tych materiałów. Z kolei badania mikroskopowe pokazały znaczący wpływ emulgatorów na strukturę oleożeli. Dodatkowo, materiały te charakteryzowały się

określonymi właściwościami lepkości, co wskazuje na ich potencjalne zastosowania w kosmetyce, medycynie oraz weterynarii, szczególnie ze względu na ich zdolność do adaptacji do różnych warunków aplikacyjnych dzięki swojej konsystencji i właściwościom.

Autorzy pragną podziękować Narodowemu Centrum Nauki NCN za finansowanie w ramach projektu badawczego Opus nr 2022/45/B/ST8/02058

1. Prusty, A.; Sudha, C. A Review on Oleogels and Its Role in Pharmaceutical Field. Res. J. Pharm. Technol. 2023, 16, 6095–6099.
2. Martins, A.J.; Vicente, A.A.; Pastrana, L.M.; Cerqueira, M.A. Oleogels for Development of Health-Promoting Food Products. Food Sci. Hum. Wellness 2020, 9, 31–39.
3. Pinto, T.C.; Martins, A.J.; Pastrana, L.; Pereira, M.C.; Cerqueira, M.A. Oleogel-Based Systems for the Delivery of Bioactive Compounds in Foods. Gels 2021, 7, 86.
4. Zhao, M.; Lan, Y.; Cui, L.; Monono, E.; Rao, J.; Chen, B. Physical Properties and Cookie-Making Performance of Oleogels Prepared with Crude and Refined Soybean Oil: A Comparative Study. Food Funct. 2020, 11, 2498–2508.

Katarzyna Kania, Izabella Ryguła

Neurosarkoidoza- choroba o wielu twarzach

Sarkoidoza to uogólniona choroba ziarniniakowa, czyli prowadząca do wytwarzania nieserowaciejących ziarniniaków. Jej dokładna etiologia nie jest w pełni poznana. Neurosarkoidoza, stanowiąca natomiast odmianę tego schorzenia, dotyczy zmian przebiegających w ośrodkowym układzie nerwowym (OUN). Zajęcie układu nerwowego (zarówno ośrodkowego, jak i obwodowego) w przebiegu sarkoidozy dotyczy maksymalnie 15% pacjentów cierpiących z powodu tej choroby. Niemniej jednak uważa się, że w wyniku niedoszacowania związanego z między innymi częstym subklinicznym przebiegiem choroby, rzeczywista częstość neurosarkoidozy sięga 50% rozpoznań sarkoidozy. Związane z nią trudności w procesie diagnostycznym oraz konieczność interdyscyplinarnego podejścia ze względu na objawy dotyczące wielu układów i narządów skłoniły badaczy do pogłębienia wiedzy na temat tej choroby. Mimo to, jej etiologia wciąż pozostaje nie w pełni wyjaśniona, a wśród potencjalnych czynników etiologicznych wymienia się podłoże autoimmunologiczne, genetyczne, wirusowe i/lub bakteryjne. Około połowa pacjentów, u których doszło do zajęcia układu nerwowego, manifestuje objawy neurologiczne przed objawami ze strony innych narządów. Do najczęściej wymienianych objawów należą bóle głowy, wzmożone ciśnienie śródczaszkowe, zaburzenia widzenia, uszkodzenie słuchu czy zaburzenia równowagi. Diagnostyka neurosarkoidozy jest bardzo wymagająca z uwagi na brak swoistych testów mogących wykryć chorobę. Niemniej jednak, ustalono konsensus według którego do potwierdzenia sarkoidozy wymagane jest spełnienie trzech warunków: typowego klinicznego i obrazowego przebiegu, obecności ziarniniaków nieserowaciejących i wykluczenia innych chorób mogących dawać podobny obraz kliniczny. Leczenie pierwszego rzutu obejmuje glikokortykosteroidy, następnie w przypadku niepowodzenia terapii stosuje się metotreksat, leflunomid, azatioprynę, cyklosporynę A, mykofenolan mofetylu, chlorochinę.

Weronika Kieres, Sonia Kudłacik-Kramarczyk, Marcel Krzan, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN im. Jerzego Habera, Niezapominajek 8, 30-239 Kraków

Interakcje saponiny ze związkami chemicznymi pełniącymi funkcję donorów lub akceptorów wiązań wodorowych na granicy faz woda-powietrze oraz ich wpływ na stabilność emulsji

Badania skupiają się na porównaniu wpływu wybranych związków chemicznych o prostej budowie, pełniących rolę donorów lub akceptorów wiązań wodorowych, na właściwości międzyfazowe badanych emulsji na bazie saponin. Wspomniane związki chemiczne to: mocznik, tiomocznik, glicerol, chlorek choliny, betaina i kwas nikotynowy.

Saponina jest naturalnym, biodegradowalnym związkiem, który wykazuje stosunkowo wysoką aktywność powierzchniową. Dzięki swoim właściwościom biosurfaktant ten może być wykorzystywany w przemyśle kosmetycznym, spożywczym, a także w medycynie. Ze względu na złożoną strukturę chemiczną, jaką tworzą mieszaniny saponin (występowanie wiązań wodorowych i oddziaływań elektrostatycznych), precyzyjne wyjaśnienie właściwości powierzchniowo czynnych stanowi wyzwanie w kontekście badań eksperymentalnych.

Przeprowadzono badania wpływu wyżej wymienionych związków chemicznych na adsorpcję saponiny na granicy faz woda-powietrze. Analizowano stabilność wytworzonych emulsji od momentu ich powstania, a także wraz z upływem czasu. Ponadto zbadano zmiany w morfologii próbek emulsji za pomocą mikroskopii optycznej. Na podstawie badań [1-3] zbadano związek między właściwościami warstw adsorpcyjnych a właściwościami odpowiadających im emulsji. W szczególności skupiono się na tym, jak zastosowane dodatki wpływają na mechanizmy destabilizacji utworzonych emulsji.

Autorzy pragną podziękować Narodowemu Centrum Nauki NCN za finansowanie w ramach projektu badawczego Opus nr 2022/45/B/ST8/02058

- E. Santini, E. Jarek, F. Ravera, L. Liggieri, P. Warszynski, M. Krzan. Coll. Surf. B. 2019, 181, 198-206.
- M. Krzan, N.G. Rey, E. Jarek, A. Czakaj, E. Santini, F. Ravera, L. Liggieri, P. Warszynski, B. Braunschweig. Molecules, 2022, 27, 7505.
- K. Dziza, E. Santini, L. Liggieri, E. Jarek, M. Krzan, F. Ravera. Coating, 2020, 10, 397.

Grzegorz Gniazdek, Ecolife Sp z o.o. przy współpracy z AGH - Akademią Górniczo Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie

Badania w zakresie rozwiązania problemu punktu rosy dla stacji monitorujących jakość powietrza w zakresie pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10

Do pomiarów jakości powietrza w zakresie pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀ bardzo często wykorzystywane są niskokosztowe zewnętrzne stacje wykorzystujące sensory optyczne, których fizyka pomiaru wprowadza duży błąd (powyżej 50%) w warunkach występowania punktu rosy. Konstrukcja stacji pomiarowej ma wpływ na jakość pomiaru. W przypadku wprowadzania do stacji pomiarowej badanego powietrza w sposób kontrolowany (parametry temperatury i wilgotności) pozwala na dostarczanie pomiarów z niskim błędem pomiarowym (5% do 15%).

Podstawowym problemem badawczym, którego rozwiązaniu posłuży niniejszy projekt, jest zniwelowanie efektu tzw. punktu rosy w stacjach zewnętrznych przy pomiarze zawartości pyłów zawieszonych w powietrzu.

Skonstruowana została stacja które rozwiązują problem punktu rosy. Model prototypowy do badań laboratoryjnych oraz 13 prototypy do wstępnych badań środowiskowych

Badania zostały wykonane:

- w warunkach laboratoryjnych w komorze klimatycznej dla prototypu
- w naturalnych warunkach środowiskowych podczas okresu 3 miesięcznego dla 3 prototypów
- w naturalnych warunkach środowiskowych podczas okresu 12 miesięcznego dla 10 prototypów

Najwyższe odchylenie godzinowe wynosiło 16%. W miesiącach jesiennych – zimowych odchylenia były wyższe. Związane jest to z częstym występowaniem problemu punktu rosy. Odchylenie wówczas wynosiło od 10% do 16%. W miesiącach ciepłych gdy problem punktu rosy występuje rzadziej odchylenia wynosiły od 3% do 10%.

Zaprojektowana stacja pomiarowa pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz PM 10 rozwiązuje problem punktu rosy. W warunkach laboratoryjnych błąd pomiarowy nie przekracza 5%. W warunkach rzeczywistych błąd pomiarowy nie przekracza 16%.

Proponowana konstrukcja testowana była w okresie 12 miesięcznym i obejmowała wszystkie pory roku.

Zuzanna Klimek, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Ocena sąsiedztwa farm wiatrowych na Bałtyku

Wstęp: Farmy wiatrowe na Bałtyku stanowią kluczowy element rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce. Wybrzeże Bałtyku to idealne miejsce do instalacji turbin wiatrowych ze względu na stabilne i silne wiatry oraz stosunkowo płytkie wody, co ułatwia ich budowę i zwiększa efektywność działania. Turbiny wiatrowe na morzu działają na zasadzie zamiany energii kinetycznej wiatru na energię elektryczną. Wirujące łopaty napędzają generator, który przekształca ruch w prąd, a następnie przesyła go do sieci energetycznej. Bałtyckie farmy wiatrowe mogą znacząco przyczynić się do zmniejszenia emisji CO₂, zapewniając czystą energię dla tysięcy gospodarstw domowych.

Cel: Ocena opinii i percepcji mieszkańców oraz interesariuszy na temat sąsiedztwa farm wiatrowych na Bałtyku. Badanie ma na celu zrozumienie wpływu farm wiatrowych na otoczenie, lokalną społeczność, gospodarkę i środowisko oraz poziomu akceptacji i zadowolenia z tych inwestycji.

Metodyka: Przeprowadzono ankietę internetową wśród kobiet oraz mężczyzn powyżej 18 roku życia. Ankieta obejmowała pytania zamknięte i odpowiedziały na nie 22 osoby.

Wyniki: Oceniono, czy osoby postronne na których życie mogą mieć wpływ farmy wiatrowe, zdają sobie sprawę z potencjalnych problemów i jak oceniają sąsiedztwo turbin wiatrowych. Wyniki przedstawiono w formie wykresów i na ich podstawie sporządzono wnioski.

Literatura:

1. <https://www.polenergia.pl/nasze-aktywa/wytwarzanie/farmy-wiatrowe-na-morzu-offshore/>

Angelika Banaś, Katedra fizykochemii i technologii polimerów, Politechnika Śląska, Gliwice

Katalityczna polimeryzacja materiałów, używanych jako nośniki związków cytotoksycznych w terapii skojarzonej glejaka wielopostaciowego

Polimeryzacja pirolu jest kluczowym procesem w syntezie polimerów przewodzących, takich jak polipirol, które znajdują szerokie zastosowanie w elektronice, czujnikach oraz magazynowaniu energii, a także mogą znaleźć swoje potencjalne zastosowanie jako nośniki leków. Proces ten może być katalizowany różnymi metodami, które wpływają na strukturę, właściwości i jakość końcowego produktu. Wśród stosowanych metod wyróżnia się polimeryzację chemiczną, elektrochemiczną oraz fotochemiczną. Polimeryzacja chemiczna jest najczęściej prowadzona z użyciem utleniaczy, inicjujących tworzenie rodników i pozwala na kontrolowane łączenie monomerów pirolu. Metoda ta pozwala na uzyskanie polipirolu o dużej wydajności, ale wymaga starannego doboru warunków reakcji, takich jak stężenie monomeru i utleniacza, temperatura oraz czas reakcji, aby zoptymalizować właściwości materiału. Polimeryzacja elektrochemiczna, polegająca na zastosowaniu prądu elektrycznego do utleniania pirolu, umożliwia precyzyjną kontrolę nad strukturą polimeru oraz jego właściwościami elektrycznymi. Poprzez dostosowanie potencjału elektrody oraz składu elektrolitu, można modyfikować właściwości filmu polimerowego, takie jak przewodność czy morfologia powierzchni. Polimeryzacja fotochemiczna polega na inicjacji procesu polimeryzacji poprzez działanie światłem z zakresu UV-Vis w obecności fotokatalizatorów np. benzofenonu. Umożliwia tworzenie określonych pożądaných struktur, a właściwości materiału zależą od czasu naświetlania. Każda z tych metod ma swoje specyficzne zalety i ograniczenia, które determinują wybór odpowiedniego podejścia w zależności od zamierzonego zastosowania polipirolu. Badania nad katalizowaniem polimeryzacji pirolu koncentrują się na optymalizacji warunków syntezy oraz poszukiwaniu nowych metod, które mogłyby prowadzić do uzyskania materiałów o lepszych właściwościach funkcjonalnych.

Paulina Bąk-Patyna, Politechnika Świętokrzyska

Wpływ rodzaju kruszywa na szorstkość warstwy ścieralnej

Kruszywo jest podstawowym materiałem wykorzystywanym w budownictwie drogowym. Może być pozyskiwane w postaci naturalnej lub wytwarzane z surowca naturalnego. Kruszywo jest twarde i trwałe. Cechą charakterystyczną kruszywa jest to, że oprócz właściwości mechanicznych oraz fizycznych różni się również barwą. Szczególne znaczenie mają właściwości mechaniczne kruszywa a zwłaszcza odporność na polerowanie oraz miażdżenie, które zapewniają wymaganą szorstkość nawierzchni decydującą o bezpiecznym poruszaniu się pojazdów. Dobierając w odpowiedni sposób rodzaj kruszywa jak również technologii wykonania nawierzchni asfaltowej można wpływać na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Dlatego szorstkość nawierzchni drogowej jest podstawowym parametrem decydującym o bezpieczeństwie odbywającego się ruchu. Badanie jest wykorzystywane przy odbiorze nowych nawierzchni drogowych w celu weryfikacji uzyskanego współczynnika w porównaniu z wymaganiem specyfikacji. Na nawierzchniach eksploatowanych, badanie jest stosowane w celu wyznaczenia odcinków niebezpiecznych (wyślizganych) i wytypowania takich odcinków do ewentualnych zabiegów remontowych, zmierzających do poprawy szorstkości.

Agnieszka Michniack, Uniwersytet Łódzki

Korzyści i zagrożenia wdrożenia RFID w przedsiębiorstwach produkcyjnych

Artykuł omawia zastosowanie technologii RFID (Radio-Frequency Identification) w przedsiębiorstwach produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem korzyści i zagrożeń związanych z jej wdrożeniem. RFID to zaawansowana technologia oparta na wykorzystaniu fal radiowych do automatycznej identyfikacji i śledzenia obiektów, co umożliwia usprawnienie procesów produkcyjnych, magazynowych i logistycznych. Artykuł analizuje jej wpływ na efektywność operacyjną, zarządzanie zasobami, automatyzację procesów oraz integrację z systemami takimi jak ERP i WMS. Ponadto przedstawiona jest analiza SWOT, ukazująca mocne strony, słabości, szanse i zagrożenia związane z implementacją RFID, w tym kwestie kosztów wdrożenia, kompatybilności oraz bezpieczeństwa danych. W konkluzji podkreślono znaczenie RFID w kontekście Przemysłu 4.0 i rozwoju Internetu Rzeczy (IoT) jako kluczowych elementów przyszłości przemysłu.

Weronika Sobień, Uniwersytet Warszawski, Międzydziedzinowe Indywidualne Studia Matematyczno-Przyrodnicze

Analiza zredukowanego problemu trzech ciał w ujęciu geometrii symplektycznej i jego implementacja w języku Python

Praca poświęcona jest badaniu zredukowanego problemu trzech ciał z perspektywy geometrii symplektycznej, co pozwala na dogłębne zrozumienie jego złożonej i chaotycznej dynamiki. Problem trzech ciał, klasyczne zagadnienie mechaniki nieba, dotyczy przewidywania ruchu trzech ciał oddziałujących ze sobą grawitacyjnie. Mimo długiej historii badań, nie istnieje ogólne rozwiązanie analityczne tego problemu, co czyni go fascynującym wyzwaniem zarówno z punktu widzenia matematyki, jak i fizyki teoretycznej.

Zastosowanie formalizmu geometrii symplektycznej umożliwia przedstawienie układu w języku równań hamiltonowskich na rozmaitościach symplektycznych, co pozwala na klarowną redukcję stopni swobody wynikających z symetrii układu. Dzięki temu możliwe jest skoncentrowanie się na kluczowych aspektach dynamiki i przestrzeni fazowej, w tym na charakterystycznych dla problemu trzech ciał zjawiskach chaotycznych i bifurkacjach. Geometria symplektyczna nie tylko upraszcza formalne podejście do problemu, ale także umożliwia dokładniejsze zbadanie trajektorii ruchu i ich stabilności.

Dla zilustrowania tych teoretycznych zagadnień stworzono numeryczne implementacje problemu trzech ciał w języku Python. Symulacje te pozwalają na wizualizację chaotycznej dynamiki układu, w tym drastycznej wrażliwości na warunki początkowe, typowej dla układów chaotycznych. Dzięki opracowanym modelom można śledzić ewolucję trajektorii w różnych konfiguracjach i badać zachowanie układu w różnych stanach dynamicznych.

Praca wnosi istotny wkład w zastosowanie geometrii symplektycznej do analizy problemu trzech ciał, ukazując potencjał tej metodologii w zrozumieniu złożonych układów dynamicznych. Zastosowanie numerycznych implementacji w języku Python umożliwia nie tylko wizualizację chaotycznej natury tego układu, ale także badanie jego wrażliwości na warunki początkowe.

Natalia Bzik, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Ochrona przyrody w planowaniu przestrzennym i procesie budowlanym

Ochrona przyrody w planowaniu przestrzennym i procesie budowlanym stanowi kluczowy element zrównoważonego rozwoju, którego celem jest harmonijne łączenie działalności inwestycyjnej z myślą o środowisku naturalnym.

Omawiane są istotne aspekty prawne, w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokumenty planistyczne na poziomie krajowym, wojewódzkim i gminnym, m.in. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które kształtują sposób w jaki rozwija się przestrzeń oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Proces budowlany uwzględnia liczne mechanizmy ochrony środowiska, w tym decyzje o warunkach zabudowy, które muszą być zgodne z obowiązującymi planami przestrzennymi oraz przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Warto także podkreślić znaczenie organizacji ekologicznych jako istotnych uczestników procesu, mających możliwość realnego wpływu na kształtowanie polityki przestrzennej. Celem prezentacji jest przedstawienie, jak ważne jest uwzględnianie ochrony przyrody na każdym etapie planowania i realizacji inwestycji, celem minimalizowania negatywnego wpływu na ekosystemy i zachowania bioróżnorodność dla przyszłych pokoleń.

Ostatecznie, analiza koncentruje się na przedstawieniu roli ochrony przyrody w planowaniu przestrzennym i procesie budowlanym. Warto zaznaczyć, że przyroda jest nieodłącznym elementem nie tylko w procesie budowlanym, ale także jest stale towarzyszącą częścią życia ludzkiego – niezbędna do funkcjonowania człowieka.

Michał Golik, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Przyszłość motoryzacji – samochody autonomiczne: Analiza postaw i oczekiwań respondentów

W ostatnich latach koncepcja pojazdów autonomicznych, zwanych także samojezdnymi, zaczęła rewolucjonizować branżę transportu, wprowadzając nowe standardy i wyzwania. Pojazdy te, wyposażone w zaawansowane technologie, takie jak czujniki, sztuczna inteligencja, algorytmy uczenia maszynowego oraz nowoczesne systemy komunikacyjne, mają zdolność do samodzielnego poruszania się i nawigacji, eliminując potrzebę interwencji człowieka. Ta innowacyjna technologia ma potencjał, aby diametralnie zmienić sposób, w jaki ludzie przemieszczają się codziennie oraz przewożą towary. Jej wpływ wykracza jednak poza aspekty logistyczne i ekonomiczne, kształtując również struktury społeczne, a także sposób planowania i organizacji przestrzeni miejskich i podmiejskich. Zastosowanie pojazdów autonomicznych może przyczynić się do znacznego zmniejszenia liczby wypadków drogowych, dzięki eliminacji błędów ludzkich, które są jednym z głównych czynników ryzyka na drogach. Dodatkowo, zredukowanie liczby wypadków może prowadzić do obniżenia kosztów związanych z leczeniem urazów oraz naprawami pojazdów. Oprócz tego, technologia ta ma potencjał do obniżenia kosztów transportu poprzez zwiększenie efektywności operacyjnej i redukcję potrzeb związanych z zatrudnieniem kierowców.

Celem niniejszego badania jest dokładna analiza postaw i oczekiwań respondentów w kontekście pojazdów autonomicznych. Badanie ma na celu zrozumienie, jak uczestnicy ankiety postrzegają innowacyjne technologie motoryzacyjne i w jakim stopniu wiążą z nimi swoją przyszłość oraz przyszłość transportu. W tym celu przeprowadzono ankiety wśród osób w wieku od 18 do 75 lat, co pozwoliło uzyskać szeroki przekrój opinii na temat autonomicznych pojazdów.

Wyniki tego badania są szczególnie istotne, gdyż mogą wskazać przyszłe kierunki rozwoju technologii i infrastruktury dedykowanej pojazdom autonomicznym. Ponadto, analiza ta pomoże określić rolę, jaką powinny odegrać instytucje państwowe w promowaniu i wspieraniu tej przełomowej technologii, aby skutecznie przygotować społeczeństwo na nadchodzące zmiany.

Maciej Krasowski, Przemysław Buczyński, Politechnika Świętokrzyska, Wydział Budownictwa i Architektury, Katedra Inżynierii Komunikacyjnej, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, 25-314 Kielce

Charakterystyka wytrzymałości na pośrednie rozciąganie (ITS) betonu asfaltowego z emulsją asfaltową (ACBE)

Praca miała na celu przedstawienie charakterystyki wytrzymałości na pośrednie rozciąganie betonu asfaltowego z emulsją asfaltową (*ang. Asphalt Concrete with Bituminous Emulsion – ACBE*). Mieszanki ACBE produkowane są w technologii „na zimno” w temperaturze otoczenia. W części teoretycznej artykułu, przedstawiono opis technologii modyfikacji materiałowej stosowanej w budownictwie drogowym. Przystawiono sposoby produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych. Szerzej omówiono również mieszanki produkowane w technologii „na zimno”. Ukazano korzyści i wady mieszanki. W części badawczej przedstawiono plan eksperymentu, oraz przybliżono metodykę badawczą wykorzystaną w pracy badawczej. Omówiono wykorzystane materiały. Szerzej przedstawiono szkielet mineralny złożony z grysów kwarcytowych oraz ukazano krzywą uziarnienia mieszanki. Dalej przedstawiono charakterystykę emulsji asfaltowej wykorzystanej w projekcie oraz poszczególne dodatki. W pracy wykorzystane redyspergowalny proszek polimerowy EVA w formie białego proszku, cement portlandzki klasy CEM II oraz lateks w formie białej cieczy. Przedstawiono plan eksperymentu, oraz proporcje zastosowania poszczególnych składników mieszanki. Zaprojektowano 23 mieszanki mineralno-asfaltowe z emulsją asfaltową (ACBE). Następnie w laboratorium zgodnie z obowiązującymi normatywami wykonano próbki do dalszych badań. Po okresie kondycjonowania wykonano badanie wytrzymałości na pośrednie rozciąganie (ITS – *ang. Indirect Tensile Strength*). Badania przeprowadzono w różnym okresie od wykonania próbek tj.: 3, 7, 14, 28 dni. Miało to na celu szersze ukazanie właściwości mieszanek w upływie czasu. Dla lepszej czytelności mieszanki podzielono na trzy grupy analityczne. Zaobserwowano zmianę uzyskiwanych wartości wytrzymałości w czasie.

Słowa kluczowe: mieszanka na zimno, emulsja asfaltowa, spoiwo hydrauliczne, modyfikacja, proszek polimerowy, pośrednie rozciąganie

mgr inż. Tomasz Gliński, Politechnika Śląska

Wpływ dodatku regranulatu na barwę folii LDPE – analiza porównawcza

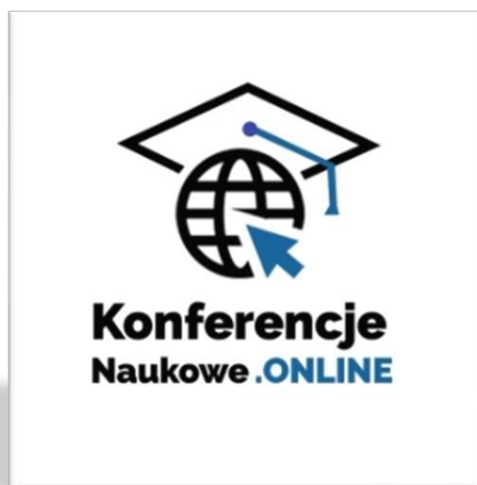
W artykule pt. „Wpływ dodatku regranulatu na barwę folii LDPE – analiza porównawcza” przeprowadzono badania dotyczące wpływu regranulatu LDPE na kolor i właściwości optyczne folii polietylenowej. Celem badania było zrozumienie, w jaki sposób różne proporcje regranulatu LDPE wpływają na odchylenia barwne w porównaniu do folii wykonanej wyłącznie z pierwotnego polietylenu. W eksperymencie analizowano sześć próbek, w tym jedną próbkę referencyjną (wykonaną w całości z nowego LDPE) oraz pięć próbek z różnym udziałem regranulatu LDPE. Badania kolorymetryczne zostały wykonane przy użyciu spektrofotometru w przestrzeni barw CIELab, a wyniki wyrażono za pomocą parametrów L^* (jasność), a^* (odcienie czerwono-zielone) oraz b^* (odcienie żółto-niebieskie). Analiza wykazała, że wzrost udziału regranulatu w folii prowadził do znaczących zmian w jej kolorystyce. Próbki z większą zawartością regranulatu wykazywały wyższe wartości ΔE^* , co oznaczało większe odchylenie od wzorcowego koloru folii referencyjnej. Najmniejsze różnice kolorystyczne zaobserwowano w próbce zawierającej 20% regranulatu LDPE, natomiast próbka z 95% zawartością regranulatu wykazywała największe odchylenie od koloru referencyjnego. Wzrost regranulatu przyczyniał się również do wzrostu nieprzezroczystości folii, co potwierdzały pomiary opacy.

Wnioski z badań podkreślają istotną rolę regranulatu w gospodarce obiegu zamkniętego, jednakże jego wpływ na parametry wizualne folii LDPE może ograniczać zastosowanie tego materiału w produktach wymagających jednolitości kolorystycznej. Zmiany estetyczne mogą być jednak akceptowalne w kontekście rosnącego zainteresowania materiałami ekologicznymi. Aby pełniej wykorzystać potencjał regranulatu w produkcji folii, zaleca się dalsze prace nad optymalizacją jego udziału w mieszankach polietylenowych, z uwzględnieniem wymagań estetycznych oraz technologicznych.

Kacper Bojanowski

Zrozumieć Transformery: Jak Sztuczna Inteligencja Przetwarza Język i Sekwencje Danych

W dzisiejszych czasach coraz częściej dyskutuje się o sztucznej inteligencji oraz jej ogromnym potencjale w różnych dziedzinach życia. AI nie tylko rozwiązuje coraz bardziej złożone problemy, ale także optymalizuje wiele procesów, od analizy danych po interakcje z użytkownikami. Transformery, o których mowa w prezentacji, stanowią kluczową technologię napędzającą rozwój algorytmów przetwarzania języka naturalnego, będąc fundamentem takich modeli jak słynny GPT-3. Podczas prezentacji „Zrozumieć Transformery” przedstawiona zostanie historia rozwoju tej technologii, od jej początków w 2017 roku po zastosowania współczesne. Omówione zostanie, w jaki sposób transformery zastąpiły starsze modele, takie jak RNN i LSTM, i dlaczego mechanizm uwagi jest kluczowy dla ich sukcesu. Szczegółowo zaprezentowana zostanie architektura transformatorów, która umożliwiła osiągnięcie niezwykłych wyników w dziedzinie NLP, a także szerokie możliwości zastosowania tej technologii w takich dziedzinach jak wizja komputerowa, medycyna czy ochrona środowiska. Na zakończenie przyjrzymy się prognozom dotyczącym przyszłości transformatorów, ich dalszej optymalizacji oraz potencjalnych nowych obszarów wykorzystania, które mogą jeszcze bardziej zmienić nasze życie i sposób pracy ze sztuczną inteligencją.

Jesteś studentem, doktorantem, młodym naukowcem? Chcesz publikować w profesjonalnym piśmie naukowym, brać udział w konferencjach? Firma Konferencje Naukowe Piotr Rachwał umożliwi Ci start w świecie nauki za przystępną cenę. Organizujemy konferencje interdyscyplinarne, jak i specjalistyczne. Wydajemy monografie pokonferencyjne oraz współpracujemy z czasopismami z listy ministerialnej. Pomagamy w publikacji artykułów.

Piotr Rachwał

Konferencje Naukowe

ul. Gen Leopolda Okulickiego 51D/20

31-637 Kraków

NIP: 573-272-51-36

REGON: 365643034

E-mail: rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

<https://konferencjenaukowe.com.pl/>